

RADA MIEJSKA
WĘGORZYNO

Uchwała Nr XXX/318 /2001
Rady Miejskiej w Węgorzynie
z dnia 01.06. 2001 roku

w sprawie *przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Węgorzyna do 2015 roku*

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dn. 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym / Dz.U. z 1996r.Nr 13, poz. 74 ze zmianami: /nr 58, poz.261, nr 106, poz. 496, nr 132, poz. 622; z 1997r. nr 9, poz. 43, nr 106, poz. 679, nr 107, poz. 686, nr 113, poz.734, r 123, poz. 775; z 1998r nr 155, poz. 1014, nr 162, poz. 1126, z 2000 nr 26 poz 306, nr 48 poz. 552, nr 62 poz.718, nr 88 poz.985, , nr 91 poz.1009 nr 95 poz.1041 / - **Rada Miejska w Węgorzynie uchwala co następuje**

§ 1

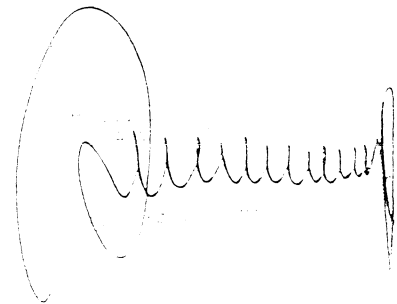
Przyjąć „Strategię Rozwoju Gminy i Miasta Węgorzyna do 2015 roku” w wersji stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy i Miasta Węgorzyna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Andrzej Judex
radca prawny

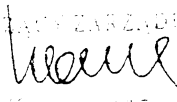
Uzasadnienie:

Zarząd Gminy i Miasta w Węgorzynie podjął decyzję o przystąpieniu do prac nad „Strategią Rozwoju Gminy i Miasta Węgorzyna do 2015 roku” w związku z koniecznością posiadania „Strategii” w przypadku ubiegania się przez gminy o środki z Funduszy Pomocowych (SAPARD, ISPA itp.). Prace nad „Strategią” trwają od grudnia 1999 roku. Projekt „Strategii” był wielokrotnie omawiany przez Zarząd i Komisje Rady Miejskiej, wszystkie uwagi i opinie po przeanalizowaniu przez Zespół ds. Strategii w Regionalnym Centrum Doradztwa Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich w Barzkowicach zostały uwzględnione. W wyniku prac powstał dokument, określający perspektywy rozwoju gminy na lat 15 oraz hierarchię celów, jakie winny być zrealizowane przez kolejne rady.

W „Strategii” zostały określone kierunki w jakich winna rozwijać się gmina i będzie to dokument wykorzystany w pracach nad „Studium zagospodarowania przestrzennego gminy”. Rozpoczęcie prac nad Studium planowane jest w 2001 roku.

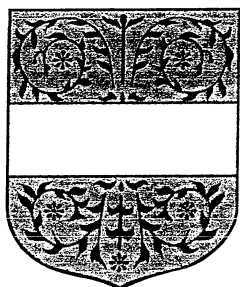
Na sesji Rady Miejskiej w dniu 27 lutego 2001 r. radni ocenili „Strategię Rozwoju Gminy i Miasta Węgorzyna do 2015 roku” i przedłożyli wiele uwag i opinii, które zostały uwzględnione w dokumencie Strategii.

Zarząd Gminy i Miasta w Węgorzynie przedkłada Radzie Miejskiej ostateczną wersję „Strategii” i ma nadzieję, że realizacja w/w „Strategii” przez obecny Zarząd oraz kolejne władze samorządowe przyczyni się do rozwoju gospodarczego gminy i poprawy warunków życia mieszkańców gminy.

PRZEWODNICĄCY ZARZĄDU

Mieczysław Kucharski
BURMISTRZ

CZĘŚĆ I

INWENTARYZACJA PROGRAMOWO-PRZESTRZENNA

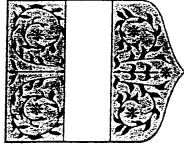
Strategia rozwoju gminy i miasta **WĘGORZYNO**

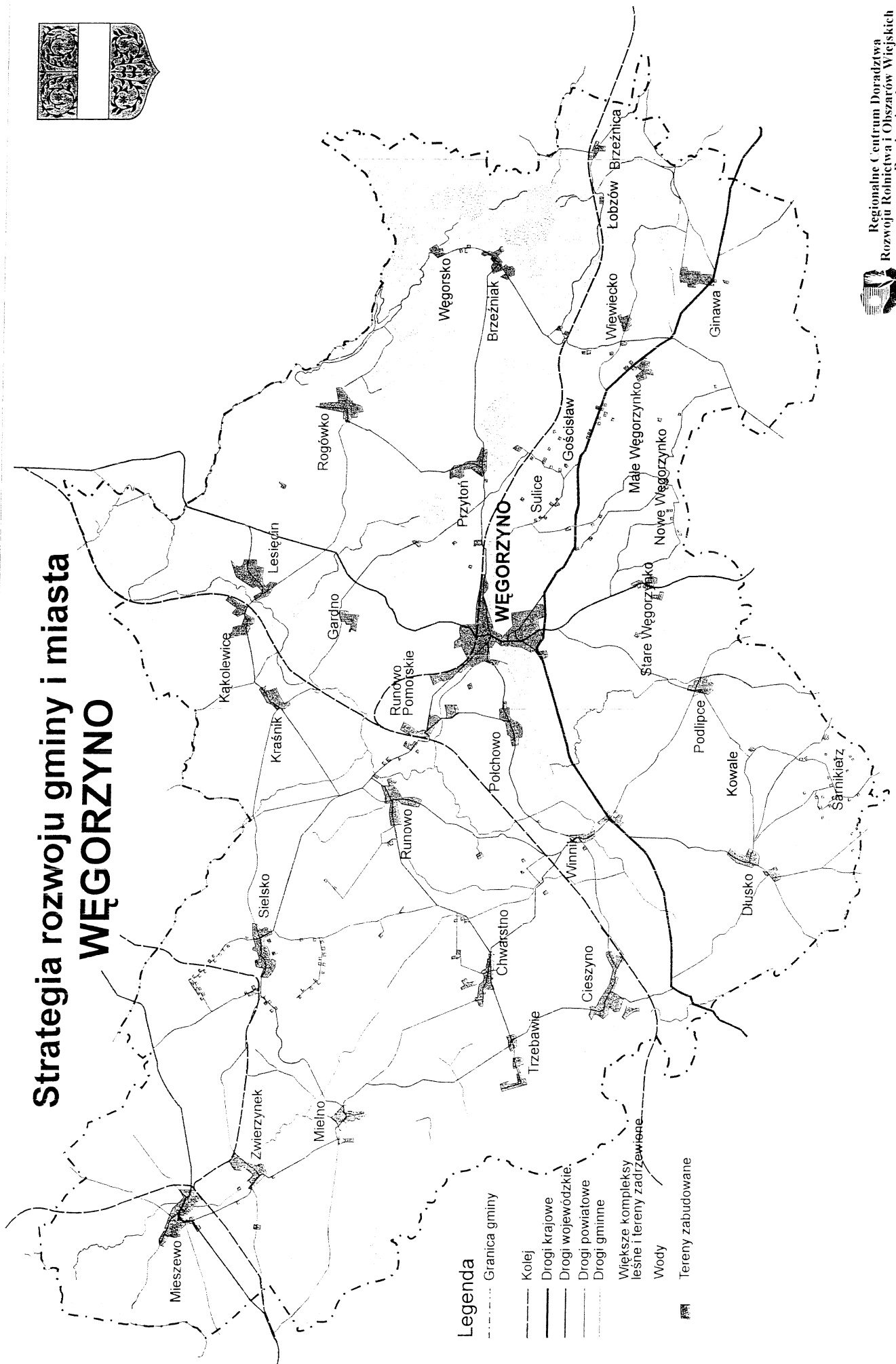
Spis Treści

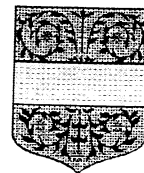
1	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE GMINY WĘGORZYNO	1
2	LUDNOŚĆ, ZATRUDNIENIE I BEZROBOCIE	3
2.1	Przemiany demograficzne	3
2.2	Zmiany w strukturze zatrudnienia i bezrobocia	7
3	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	11
3.1	Komunikacja	11
3.2	Zaopatrzenie w wodę	12
3.3	Odprowadzenie ścieków	14
3.4	Usuwanie odpadów	14
3.5	Regulacja stosunków wodnych	15
3.6	Elektroenergetyka	15
3.7	Telekomunikacja	15
3.8	Zaopatrzenie w energię ciepłą	16
4	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	19
4.1	Służba zdrowia i opieka społeczna	19
4.2	Oświata	19
4.3	Sport i turystyka	23
4.4	Charakterystyka gospodarki mieszkaniowej	23
4.5	Usługi	24
5	ROLNICTWO	27
5.1	Rolnicza przestrzeń produkcyjna	27
5.2	Produkcja rolnicza	28
5.3	Obsługa rolnictwa	29
6	TURYSTYKA	31
6.1	Walory przyrodniczo - kulturowego	31
6.2	Elementy turystyczne	31
6.3	Elementy okololeturystyczne	35
7	UWARUNKOWANIA I DIAGNOZA STANU ROZWOJU (ANALIZA SWOT)	39
7.1	Analiza SWOT	39
7.2	Możliwości przyspieszenia restrukturyzacji rolnictwa w gminie i jej otoczeniu	51
8	CELE STRATEGICZNE W ROZWOJU GMINY	53
9	PLAN OPERACYJNY	55
	PROGRAM 1 (PR-1) ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ FUNKCJI TURYSTYCZNEJ NA TERENIE GMINY WĘGORZYNO	57
	PROGRAM 2 (PR-2) OCHRONA PRZYRODY I ŚRODOWISKA NATURALNEGO GMINY WĘGORZYNO	67
	PROGRAM 3 (PR-3) ROZWÓJ ROLNICTWA, LEŚNICTWA I PRZETWÓRSTWA ROLNO – SPOŻYWCZEGO ORAZ TERENÓW WIEJSKICH	72
	PROGRAM 4 (PR-4) INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	83
	PROGRAM 5 (PR-5) ROZWÓJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ	93
	PROGRAM 6 (PR-6) AKTYWIZACJA MIEJSCOWEGO RYNKU PRACY I OGRAŃCZANIE BEZROBOCIA. ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.	102
10	PLAN DZIAŁANIA	109
11	OGÓLNE UWARUNKOWANIA WSPARCIA REALIZACJI STRATEGII	115
12	ZADANIA RADY I ZARZĄDU GMINY I MIASTA W I ETAPIE WDROŻENIA STRATEGII	119

13 PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ INSTYTUCJONALNO - ORGANIZACYJNYCH	121
13.1 Organizacja wspierania przedsiębiorczości	121
13.2 Promocja gminy i miasta	127
14 BANK DANYCH W GMINIE	131
14.1 Zasady tworzenia i funkcjonowania banku danych	131
14.2 Charakterystyka informacji	133
15 PRZYSZŁOŚĆ GMINY I MIASTA WĘGORZYNO - WARSZTATY PLANOWANIA STRATEGICZNEGO	139
16 STATUT GMINNEGO TOWARZYSTWA GOSPODARCZEGO	151
17 STATUT FUNDUSZU GWARANCJI KREDYTOWYCH	155
18 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROCESÓW ROZWOJOWYCH GMIN	159
18.1 Tło i uwarunkowania	159
18.2 Bariery i czynniki rozwojowe gmin	159
18.3 Kierunki i formy wspierania rozwoju gospodarczego gmin	160
18.4 Dodatkowe źródła finansowania zadań gmin	161

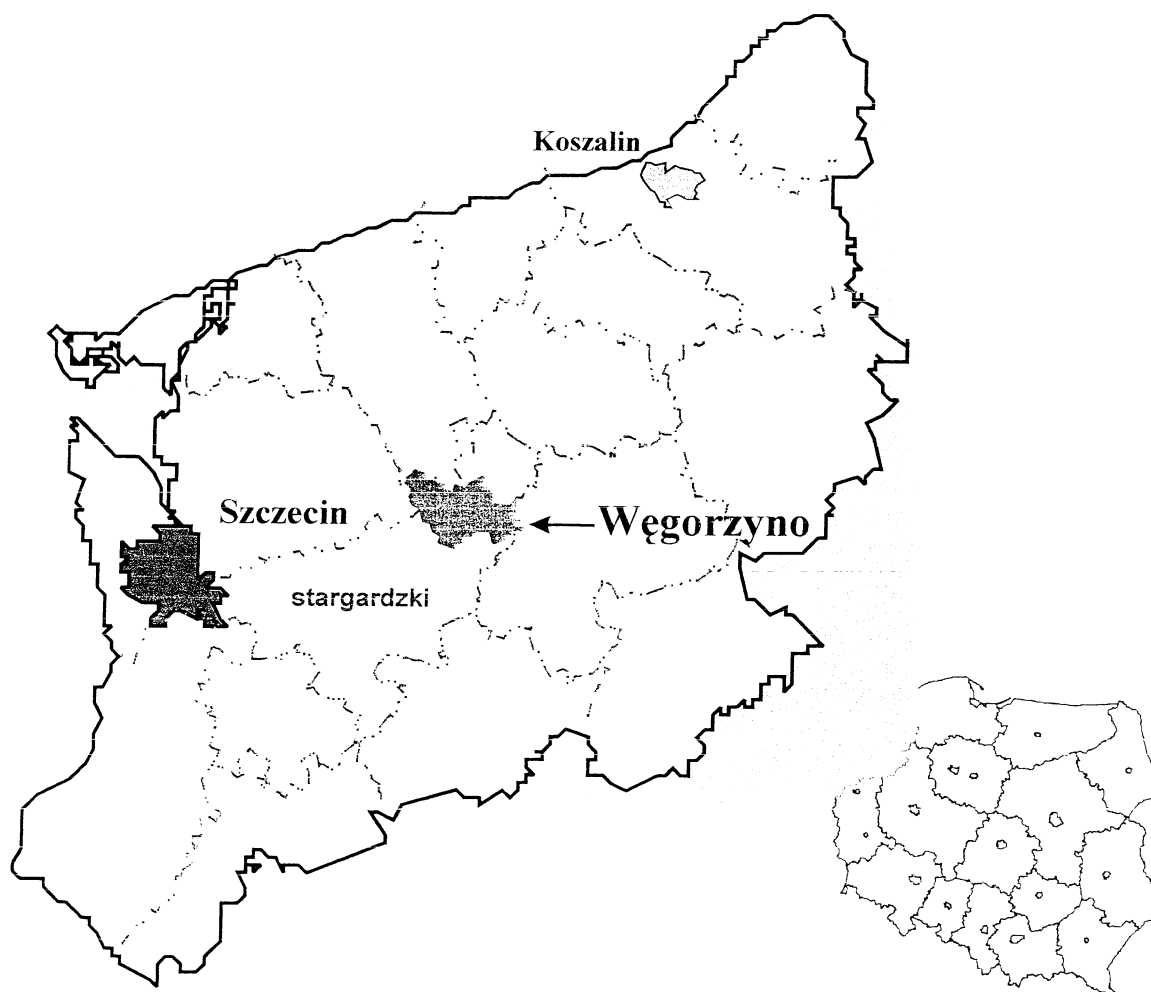
Strategia rozwoju gminy i miasta WĘGORZYNO

1 POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE GMINY WĘGORZYNO

Gmina Węgorzyno położona jest w środkowej części województwa zachodniopomorskiego w powiecie stargardzkim. Od strony południowej graniczy z gminą Ińsko od zachodu z gminami Chociwel i Dobrą Nowogardzką. Granicę północną wyznaczają gminy Radowo Małe i Łobez. Natomiast wschodnią granicę wyznacza gmina Drawsko Pomorskie.

Pod względem obszarowym gmina plasuje się w środku gmin województwa zachodniopomorskiego; jej powierzchnia ewidencyjna wynosi 256 km². Gminę zamieszkuje około 7,3 tys.¹ mieszkańców. Gmina należy do grupy gmin o niskim wskaźniku zaludnienia (28,6 osób/ 1 km²).

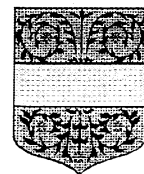
¹ Gminy Województwa Zachodniopomorskiego, US Szczecin 1999

Sieć osadnicza gminy obejmuje 31 miejscowości. Zdecydowana większość jednostek osadniczych posiada zwarty charakter zabudowy.

Węgorzyno jako miejscowość gminna, skupia większość historycznie wytworzonych ciężarów społeczno-gospodarczych jakie wy wpływają z okalających je obszarów. Na terenie miasta zlokalizowane są ośrodki samorządu gminy.

2 LUDNOŚĆ, ZATRUDNIENIE I BEZROBOCIE

2.1 Przemiany demograficzne

Rozwój ludności w gminie miejsko-wiejskiej Węgorzyno w latach 1996 - 2000

Tabela 1

Lata	Ludność			Mężczyźni		Kobiety		Gęstość zaludnienia na 1/km ²		Ilość kobiet na 100 mężczyzn	
	ogółem	wieś	miasto	ogółem	miasto	ogółem	miasto	ogółem	miasto	ogółem	miasto
1996	7398	4489	2909	3688	1414	3710	1495	28	415	100,6	105,7
1997	7323	4446	2877	3650	1398	3673	1479	28	411	100,6	105,8
1998	7333	4458	2875	3652	bd	3681	bd	28	410	100,8	bd
1999	7339	4465	2874	3655	1401	3684	1473	28	410	100,8	105,1
2000	7626	4564	3062	2341	1514	2223	1548	30	437	95,0	102,2

Zródło: Roczniki statystyczne woj. szczecińskiego z 1996; Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin lata 1996-98 US Szczecin; Tablice bilansowe – 1999r. ; UGiM Węgorzyno

Rozwój ludności w gminie miejsko-wiejskiej Węgorzyno przedstawia Tabela 1. Z danych wynika, że już w 1996 roku liczba ludności w gminie Węgorzyno wynosiła ponad 7,3 tys. osób, w tym na wsi mieszkało 4489 osób a w mieście 2909 osób. Jeżeli rok 1996 potraktujemy jako bilans otwarcia rozwoju demograficznego gminy, a rok 2000 jako rok zamknięcia tego bilansu, to z danych tych wyłaniają się następujące wnioski:

- ludność gminy na przestrzeni lat wzrosła o 228 osób, a jej stan na koniec roku 2000 wyniósł 7626 osób;
- w badanym okresie obserwujemy wzrostową tendencję ludności zamieszkującej na wsi. Również ludność zamieszkująca miasto w analizowanym okresie nieznacznie wzrosła;
- średnia gęstość zaludnienia na wsi utrzymuje się na stałym poziomie i wynosi ok. 30 osób na 1km². Gęstość zaludnienia ludności zamieszkującej miasto wynosi 437 osób/km² (w 2000 r.).
- rozpatrując na przestrzeni analizowanego okresu relacje płci w gminie Węgorzyno, zauważa się liczebną przewagę kobiet na wsi (ze współczynnikiem feminizacji 100,8 w roku 1999) – wyjątkiem jest rok 2000 w którym współczynnik feminizacji wyniósł 95. Podobna sytuacja ma miejsce w mieście Węgorzyno gdzie liczba kobiet również przewyższa liczbę mężczyzn (współczynnik feminizacji 102,2 w roku 2000).

Ruch naturalny ludności (w liczbach bezwzględnych) w gminie Węgorzyno

Tabela 2

Lata	Gmina miejsko-wiejska Węgorzyno									
	Małżeństwa		Urodzenia		Zgony		Przyrost naturalny		Wskaźnik dynamiki demograficznej	
	ogółem	w tym miasto	ogółem	w tym miasto	ogółem	w tym miasto	ogółem	w tym miasto	ogółem	w tym miasto
1995	37	14	87	27	79	24	8	3	1,10	1,12
1996	51	15	115	40	82	23	33	17	1,40	1,74
1997	50	23	99	40	86	27	13	13	1,15	1,48
1998	44	bd	78	bd	79	bd	-1	bd	0,99	bd
1999	15	10	20	8	19	9	1	-1	1,05	0,88
2000	60	29	101	33	78	22	23	11	1,29	1,50

Zródło: Roczniki statystyczne woj. szczecińskiego z 1996; Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin lata 1996-98 US Szczecin; Tablice bilansowe – 1999r. ; UGiM Węgorzyno

Dane o natężeniu ruchu naturalnego w latach 1995-2000 zawiera Tabela 2. Analiza danych w rozważanym okresie tj. w latach 1995 - 2000 wskazuje na niewielką tendencję wzrostową w ilości zawieranych małżeństw - zarówno w mieście jak i na wsi. Podobne zjawisko zaobserwowano w liczbie urodzin. Wskaźnik dynamiki demograficznej liczony jako stosunek liczby urodzin do liczby zgonów był najwyższy w latach '96 i '00 i wynosił odpowiednio: gmina - 1,40 w roku 1996, miasto - 1,74 w roku 1996; w roku 2000 gmina - 1,29, miasto - 1,50. W obserwowanych latach współczynnik dynamiki demograficznej nie zmienia się w istotny sposób. Podstawowymi czynnikami kształtującymi rzeczywisty przyrost ludności są przyrost naturalny i saldo migracji. Przyrost naturalny ma wyraźną tendencję malejącą zarówno na wsi jak i w mieście Węgorzyno. Na wsi przyrost ten zmalał z 33 w 1996 do 23 w 2000 r, a w mieście odpowiednio z 17 w 1996 do 11 w 2000 roku.

Migracje ludności w gminie miejsko-wiejskiej Węgorzyno

Tabela 3

Lata	Napływ zameldowania na pobyt stały			Odpływ wymeldowania z pobytu stałego				Saldo migracji	
	Ogółem	z miast	ze wsi	z zagran.	Ogółem	do miast	na wieś		za granicę
Gmina miejsko-wiejska Węgorzyno									
1995	130	80	50	-	122	80	42	-	8
1996	121	75	45	1	143	77	66	-	-22
1997	101	48	51	2	145	84	61	-	-44
1998	99	bd	bd	1	112	bd	bd	4	-13
1999	16	bd	bd	-	25	bd	bd	-	-9
w tym miasto									
1995	62	30	32	-	34	20	14	-	+28
1996	60	33	27	-	51	22	29	-	+9
1997	37	23	14	-	68	33	35	-	-31
1998	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd
1999	10	bd	bd	-	12	bd	bd	-	-2

Źródło: Roczniki statystyczne woj. szczecińskiego z 1996 Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin lata 1996-98 US Szczecin; Tablice bilansowe US Szczecin '99

We wszystkich analizowanych latach obserwujemy ujemne saldo migracji dla wsi i ujemne saldo migracji dla miasta (wyjątek lata 1995 i 1996 w mieście). Od 1995 r. ludność odpływająca ze wsi kieruje się głównie do miast. W poszczególnych latach odpływ wynosił: 65,6 % w 1995 r., 53,8 % w 1996 r., 57,9 % w 1997 r. (w roku 1998 i 1999 - brak danych).

Z kolei w przypadku odpływu z miasta do miast kształtował się odpowiednio: 58,8 % w 1995 r., 43,1 % w 1996 r., 48,5 % w 1997 r. (w roku 1998 i 1999 - brak danych).

Ogólne natężenie i struktura ruchów migracyjnych świadczą ponadto o spadku ujemnego salda migracji z gminy wiejskiej z (-22) osób w 1996 r. do (-9) osób w roku 1999. W przypadku miasta wartość ujemnego salda migracji w roku 1999 wynosiła (-2) co świadczy o spadku odpływu ludności.

Ilość mieszkańców w poszczególnych miejscowościach gminy miejsko-wiejskiej Węgorzyno stan na 31.12.2000 r.

Tabela 4

Lp.	Miejscowość	Ilość mieszkańców
1.	Węgorzyno	3026
2.	Brzeźniak	106
3.	Brzeźnica	2
4.	Chwarstno	136
5.	Cieszyno	218
6.	Dłusko	73
7.	Gardno	70
8.	Ginawa	220
9.	Gościsław	19
10.	Kraśnik Łobeski	181
11.	Kąkolewice	99
12.	Lesięcin	260
13.	Łobzów	1
14.	Małe Węgorzynko	9
15.	Mielno	196
16.	Mieszewo	426
17.	Nowe Węgorzynko	13
18.	Podlipce	98
19.	Połchowo	162
20.	Przytoń	218
21.	Rogówko	98
22.	Runowo	351
23.	Runowo Pomorskie	512
24.	Sarnikierz	30
25.	Sielsko	352
26.	Stare Węgorzynko	103
27.	Sulice	50
28.	Trzebawie	79
29.	Wiewiecko	169
30.	Winniki	123
31.	Zwierzynek	190

Zródło: Urząd Gminy i Miasta w Węgorzynie

Uwaga: Różnice w liczbie ludności wynikają z czasowego wymaldowywania się osób zamieszkujących gminę do innych miejscowości w związku z podjęciem pracy bądź pobieraniem nauki.

Struktura ludności wg wieku w latach 1995-98 stan na dzień 31 XII

Tabela 5

	Ludność w wieku			W wieku nie- produkc. na 100 osób w wieku produkcyjnym	Ludność wg grup wieku w %			Ogólna liczba ludności
	przed- produk- cyjnym	produk- cyjnym ^{a)}	po- produk- cyjnym		przed- produk- cyjnym	produk- cyjnym	po- produk- cyjnym	
Gmina miejsko-wiejska								
1995	2153	4098	1134	80	29,1	55,5	15,4	7385
1996	2133	4108	1157	80	28,8	55,5	15,6	7398
1997	2086	4068	1169	80	28,5	55,6	15,9	7323
1998	2028	4132	1173	77	27,7	56,3	16,0	7333
w tym miasto								
1995	900	1637	349	76	31,2	56,7	12,1	2886
1996	876	1673	360	73	30,1	57,5	12,4	2909
1997	844	1668	365	72	29,3	58,0	12,7	2877
1998	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd

a) w wieku zdolności do pracy: mężczyźni od 18-64 lat, kobiety od 18-59 lat.

Zródło: Rocznik statystyczny woj. szczecińskiego 1996 r. Podstawowe dane statystyczne wg miast i gmin lata 1997 - 1998 US Szczecin

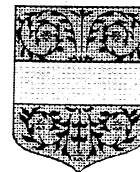
Zmiany w trójdzielnej strukturze wieku ludności zawierają dane w tabeli (Tabela 5). Z danych wynikają ważne dla rozwoju społeczno - gospodarczego wnioski, a mianowicie:

- udział ludności w wieku przedprodukcyjnym (0 - 17 lat) między rokiem 1995 a 1998 zmalał z 29,1 % do 27,7 % na wsi i odpowiednio z 31,2 % do 29,3 % w mieście (okres '95-'97 dla miasta). Jest to spowodowane spadkiem przyrostu naturalnego zarówno na wsi jak i w mieście.

Malejąca liczba dzieci w wieku szkoły podstawowej i brak przesłanek, aby dzieci w tym wieku przyrosło w dającej się przewidzieć perspektywie sprawia, że nacisk uwarunkowań demograficznych na podejmowanie nowych inwestycji także zmalał;

- wzrasta udział ludności w wieku produkcyjnym (18 – 59/ 64 lat). W analizowanym okresie udział tej grupy na wsi zwiększył się z 55,5 % do 56,3 %, a w mieście z 56,7 % do 58,0 %. Zgodnie z prognozami demograficznymi udział tej grupy wiekowej będzie wzrastał, a w związku z tym będzie wzrastał problem zatrudnienia ludzi o największym potencjale produkcyjnym, zdolnych do pracy i chcących pracować. Inaczej mówiąc, wysoki przyrost ludzi w wieku zdolności do pracy zbiega się w czasie z wysoką stopą bezrobocia. W tej sytuacji przed polityką społeczno – gospodarczą, a polityką zatrudnienia w szczególności, powstają trudne problemy. Od ich pomyślnego rozwiązanie w znacznym stopniu zależy jednak będzie czy roczniki wkraczające w wiek zdolności do pracy będą mogły być tutaj zatrudnione z pożytkiem dla rozwoju, czy też zasilać będą szeregi bezrobotnych lub opuszczać te tereny w poszukiwaniu korzystniejszych dla siebie warunków życia i pracy, pogłębiając tym samym pogorszenie struktury wieku ludności miejscowej.
- grupa osób w wieku poprodukcyjnym (60 lat i powyżej) utrzymuje się w badanym okresie na stałym poziomie. W roku 1995 wynosiła 15,4 %, a w roku 1998 wyniosła 16,0 %. W mieście z kolei udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł odpowiednio z 12,1 % do 12,7 %.

Z analizy danych wynika, że w roku 1995 na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 80 osób w wieku nieprodukcyjnym na wsi i 76 w mieście. Natomiast w roku 1998 ilość osób w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym nieznacznie zmalała i wynosi 77 osób na wsi i 72 w mieście (okres '95-'97 dla miasta).

2.2 Zmiany w strukturze zatrudnienia i bezrobocia

2.2.1 Ludność czynna zawodowo

Ludność czynna zawodowo w gminie Węgorzyno w roku 1988

Tabela 6

Wyszczególnienie	1988		%	
	gmina	miasto	gmina	miasto
OGÓLEM	4581	2680	100	100
Czynni zawodowo	2 049	1 195	44,7	44,6
poza rolnictwem	639	858	13,9	32,0
w rolnictwie	1 410	337	30,8	12,6
Bierni zawodowo	2 532	1 485	55,3	55,4
poza rolnictwem	1 388	1 153	30,3	43,0
w rolnictwie	1 144	332 777	25,0	12,4
Na 100 czynnych zawodowo przypada biernych	-	-	123	124

Źródło: NSP z dnia 6 XII 1988 r.

Jak wynika z danych uzyskanych ze Spisu Powszechnego, w roku 1988 wzajemne proporcje osób czynnych i biernych zawodowo kształtowały się następująco:

- ludność czynna zawodowo w gminie zajmowała 44,7 %, z czego 30,8 % to ludność pracująca w rolnictwie, a 13,9 % to osoby pracujące poza rolnictwem. W mieście Węgorzyno ludność czynna zawodowo wynosiła 44,6 %, z czego 12,6 % to osoby pochodzące z rolnictwa natomiast 32,0 % to pracujący poza rolnictwem.
- bardzo niekorzystnym zjawiskiem jest przewaga ludności biernej zawodowo nad ludnością czynną zawodowo. Na 100 osób czynnych zawodowo przypadało bowiem 123 biernych zawodowo w gminie i 124 osoby w mieście Węgorzyno. W strukturze ludności biernej zawodowo 25,0 % to ludność pochodząca z rolnictwa, natomiast 30,3 % dotyczy ludności nie związanej z rolnictwem. W mieście natomiast 12,4 % to osoby związane z rolnictwem, zaś 43,0 % to ludność pracująca poza rolnictwem.

Wśród osób biernych zawodowo ważną grupę społeczną stanowią emeryci i renciści. Obecnie zwiększyło się na wsi znaczenie rent i emerytur jako źródła dochodów. Reformy gospodarcze trwające od 1989 roku zmieniły sytuację ekonomiczną na wsi. Rodzinom wiejskim coraz trudniej utrzymać się z własnego gospodarstwa, brak jest również możliwości znalezienia pracy poza nim. Z dochodów w postaci rent i emerytur utrzymują się nie tylko sami emeryci lecz bardzo często również osoby w wieku produkcyjnym mające bardzo niskie dochody z działalności rolniczej bądź osoby pozbawione miejsca pracy.

Zatrudnienie ludności gminy Węgorzyno w gospodarce narodowej wg sekcji EKD przedstawia Tabela 7.

W roku 1995 – 28,8 % ludności pracowało w transporcie i łączności. Wskaźnik ten w roku 1998 wyniósł 25,6 %. Drugie miejsce w strukturze zatrudnienia stanowią osoby pracujące w oświacie. W roku 1995 udział tych osób w strukturze zatrudnienia wyniósł 15,2 %, a w roku 1998 zwiększył się nieznacznie i zajmował 11,7 %. Trzecią co do wielkości grupę zawodową stanowią osoby zatrudnione w przemyśle. Udział tej grupy w strukturze zatrudnienia w '95 roku wynosił 14,1 %. Po czterech latach tj. w roku '98 wzrósł do poziomu 30,5 %. Pozostali zatrudnieni to osoby pracujące w: rolnictwie, budownictwie, handlu i naprawach, administracji, ochronie zdrowia i opiece socjalnej, których udział w gospodarce narodowej wyniósł łącznie 28,9 % w roku 1995, a w roku 1998 spadł do poziomu 26,7 %.

Również w samym Węgorzynie przemiany strukturalne w gospodarce narodowej odbiły się niekorzystnie na zatrudnieniu w podstawowych działach produkcyjnych, w tym głównie w rolnictwie. Poziom zatrudnienia w działach usługowych utrzymywał się w analizowanym okresie mniej więcej na tym samym poziomie. Potwierdza to obserwowaną prawidłowość, że zatrudnienie w sferze nieprodukcyjnej jest względnie stabilne i nie podlega takim wahaniom, jak to zwykle ma miejsce w sferze produkcyjnej.

Patrząc na strukturę ludności pracującej w gospodarce narodowej ogółem w latach 95 - 98, zauważa się wzrost zatrudnionych o 20,1 % na wsi i 5,3 % w mieście Węgorzynie.

Pracujący^{a)} w gospodarce narodowej wg sekcji EKD w latach 1995–98 – stan na 31.12

Tabela 7

	Ogółem	w tym sekcje										
		rolnictwo i leśnictwo	przemysł ^{b)}	budownictwo	handel naprawy	transport i łączność	pośrednictwo finans.	obsługa nieruchomości	admin. publ. obrona narod.	edukacja	ochrona zdrowia i opieka socjalna	pozostałe działy usługowe
Gmina miejsko-wiejska												
1995	774	73	109	46	36	223	-	-	26	118	43	-
1996	580	72	88	17	33	119	-	-	29	105	44	-
1997	846	68	217	19	34	228	-	-	65	111	43	-
1998	930	60	284	19	36	238	-	13	77	109	43	-
w tym miasto												
1995	396	29	68	46	33	12	-	-	26	54	39	-
1996	301	5	54	17	25	13	-	-	29	56	38	-
1997	417	8	133	16	34	18	-	-	65	56	37	-
1998	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd	bd

a) informacje o liczbie pracujących opracowano na podstawie sprawozdawczości wg faktycznego (stałego) miejsca pracy (bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, duchowienstwa, pracujących w rolnictwie indywidualnym oraz pracujących w stowarzyszeniach, organizacjach i fundacjach).

b) sekcja „przemysł” obejmuje: działalność produkcyjną, zaopatrzenie w energię i wodę oraz górnictwo i kopalnictwo.

*) stan w dniu IX 1998.

Zródło: Na podstawie danych statystycznych wg miast i gmin w latach 1995-97 US w Szczecinie
Tablic bilansowych za 1998 r. opracowanych przez US w Szczecinie

2.2.2 Poziom i struktura bezrobocia

Dokonujące się w ciągu ostatnich 10 lat przekształcenia strukturalne i gospodarcze miały ogromny wpływ na sytuację ekonomiczną ludności. Dotyczy to zwłaszcza ludności wiejskiej, która z powodu likwidacji PGR i słabej kondycji rolnictwa indywidualnego została szczególnie narażona na niekorzystne skutki transformacji.

Poziom i strukturę bezrobotnych wg wybranych cech w gminie Węgorzynie zawierają dane przedstawione w tabeli 8, z których wynika:

- w latach 1995-2000 nastąpił spadek liczby bezrobotnych (o 137 osób).
- liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się w tym okresie z 506 do 483 osób.
- ilość osób bez prawa do zasiłku w analizowanym okresie zwiększyła się o 230 osób.
- Pozytywnym zjawiskiem jest spadek liczby bezrobotnych absolwentów oraz bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy. Zmniejszyła się również liczba bezrobotnych w wieku produkcyjnym – mobilnym oraz bezrobotnych pozostających bez pracy przez dłuższy okres.

Bezrobotni rejestrowani w gminie Węgorzyno w latach 1995-2000 stan w dniu 31 XII

Tabela 8

	Zarejestrowani bezrobotni						
	Ogółem	w tym kobiety	absolwenci szkół ponadpodstaw.	zwolnieni z przyczyn dot. z-du pracy	bez prawa do zasiłku	w wieku produk. mobilnym (18-44 lat)	bez pracy pow. 12 m-cy
Gmina miejsko-wiejska							
1995	961	506	38	140	435	821	428
1996	939	525	11	105	448	775	422
1997	727	446	19	62	531	604	339
1998	688	397	14	60	515	566	292
1999	797	434	28	74	617	648	349
2000	824	483	23	32	665	649	415
w tym miasto							
1995	349	202	17	39	148	293	149
1996	335	210	7	28	142	275	127
1997	266	168	6	28	178	218	103
1998	260	158	6	17	176	201	103
1999	268	144	12	23	204	208	109
2000	295	173	13	8	218	231	120

Zródło: Na podstawie danych statystycznych wg. miast i gmin Urzędu Statystycznego w Szczecinie; RUP Łobez.

Bezrobocie, zarówno jawne jak i ukryte jest jednym z najważniejszych społecznych i ekonomicznych problemów gminy. Z punktu widzenia możliwości przezwyciężenia bezrobocia popegeerowskiego problemem jest przede wszystkim jego koncentracja w gminie. W obecnych realiach rynkowych szansę na utrzymanie się z rolnictwa ma nieliczna grupa większych obszarowo gospodarstw rolnych. Pozostała część ludności wiejskiej w obecnym kształcie stanowi problem socjalny, a dla mieszkańców najważniejszym zagadnieniem jest znalezienie zatrudnienia poza rolnictwem.

Jako główne przyczyny bezrobocia należy wymienić:

- restrukturyzację gospodarki,
- regres gospodarczy w sektorze rolniczym i innych gałęziach gospodarki,
- brak kapitału inwestycyjnego zarówno własnego jak i obcego oraz zasobów pieniężnych,
- zła koniunktura w rolnictwie.

Głównym problemem bezrobocia jest brak miejsc pracy na terenie gminy i w jej otoczeniu.

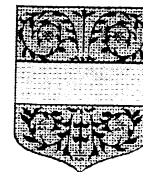
Przy obecnym braku ofert pracy stałej dla wielu bezrobotnych zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych jest jedyną realną szansą na przerwanie chociaż na pewien czas trwania beczynności zawodowej. Umożliwia to otrzymanie dochodów z pracy a w konsekwencji uzyskanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Na stan bezrobocia strukturalnego ma również bezpośredni wpływ stopień wykształcenia. Wolne miejsca pracy wymagają od osób ubiegających się o nie takich kwalifikacji, których często osoby te nie posiadają. Tak więc oczywistym staje się fakt podnoszenia kwalifikacji wśród ludności wiejskiej. Najważniejszym czynnikiem rozwoju społeczeństwa jest wykształcenie i skłonność do aktywności gospodarczej.

Ożywienie gospodarcze terenów wiejskich, walka z bezrobociem, tworzenie nowych miejsc pracy, stają się najważniejszymi celami działania gminy.

Proces przechodzenia od polityki rolnej do wielofunkcyjnego rozwoju wsi jest szansą dla ludności wiejskiej.

3 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

3.1 Komunikacja

Układ komunikacyjny miasta i gminy stanowią:

- a) odcinek drogi krajowej;
- b) dwa odcinki dróg wojewódzkich;
- c) sieć dróg gminnych i zakładowych;
- d) odcinek linii kolejowej relacji Stargard Szczeciński - Koszalin - Gdynia;
- e) odcinek linii kolejowej relacji Runowo Pomorskie - Łobez - Drawsko Pomorskie;
- f) odcinek kolei wąskotorowej relacji Dobra - Mieszewo;
- g) chodniki dla pieszych
- h) ścieżki rowerowe

Istniejący układ komunikacyjny w gminie można uznać za korzystny i spełniający potrzeby jej funkcjonowania.

Gmina posiada dogodne połączenia komunikacyjne z najbliższymi większymi ośrodkami miejskimi, tj. ze Szczecinem, Stargardem Szczecińskim, Łobzem i Drawskiem Pomorskim oraz z innymi regionami kraju.

3.1.1 Drogi

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 20 relacji Stargard Szczeciński - Drawsko Pomorskie. Jest to największa arteria komunikacyjna na terenie gminy. W sezonie letnim znacznie zwiększa się średni dobowy ruch samochodowy i występują wtedy okresowe utrudnienia w ruchu kołowym. Droga ta nie posiada utwardzeń poboczy.

Ponadto przez gminę przebiegają odcinki dwóch dróg wojewódzkich o numerach 146 i 151.

Droga wojewódzka nr 146 relacji Strzmielice (od drogi wojewódzkiej nr 147) - Dobra - Jenikowo (do drogi wojewódzkiej nr 141).

Droga wojewódzka nr 151 relacji Świdwin - Węgorzyno - Insko - Recz (do drogi krajowej nr 10)

Drogi wojewódzkie również nie posiadają utwardzonych poboczy.

Charakterystykę dróg powiatowych przedstawiono w załączonym wykazie.

Gęstość sieci drogowej na terenie gminy wynosi 66,2 km na 100 km². Wskaźnik ten świadczy o tym, że ilościowe wyposażenie gminy w połączenia komunikacyjne jest średnie.

Większość dróg położonych na terenie gminy jest wąska o nieutwardzonych poboczach z brakiem chodników dla pieszych we wsiach. Stan techniczny dróg, zwłaszcza powiatowych i gminnych jest zły. Odsetek dróg wymagających remontu i modernizacji to w przypadku:

- drogi krajowej - 40%
- dróg wojewódzkich - 10%
- dróg powiatowych - 60%
- dróg gminnych - 80%

Poprawę sytuacji w zakresie zmniejszania utrudnień w ruchu kołowym na drodze krajowej można uzyskać poprzez budowę obwodnicy dla miasta Węgorzyna.

Ponadto na terenie gminy położonych jest 14 odcinków dróg powiatowych oraz sieć dróg gminnych i zakładowych.

Stan techniczny dróg, brak utwardzonych poboczy, brak obwodnicy dla miejscowości Węgorzyno powodują, że jest to słaba strona w infrastrukturze technicznej gminy.

Drogi powiatowe zamiejskie w gminie Węgorzyno

Tabela 9

Nr drogi	Nazwa drogi	od km	do km	Długość km
41-552	Miwszewo-Cieszyna -do drogi 20	0,000	12,058	12,058
41-553	Mielnio-Sielsko-Runowo	0,000	7,945	7,945
41-554	Trzebawie-Chwarstnom-Runowo	0,000	6,491	6,491
41-555	Runowo-Winniki	0,000	5,122	5,122
41-556	Winniki-Dłusko	0,000	3,087	3,087
41-558	Węgorzyno-Wierzbina-Podlipce	0,678	3,279	2,601
41-561	Lesięcin-do drogi 41362	0,000	6,529	6,529
41-562	Lesięcinek-Rogówka-Przytoń	0,000	6,036	6,036
41-563	Runowo-Połchowo	0,000	1,681	1,681
41-564	Winniki-Połchowo-Węgorzyno	0,000	4,239	4,239
41-565	Węgorzyno-przytoń-Brzeźniak	0,000	7,794	7,794
41-566	Brzeźniak-Storkowo	0,000	7,565	7,565
41-567	Winniki-Chwarstno	0,000	2,990	2,990
41-362	Resko-Węgorzyno	22,597	27,657	5,06
Razem w gminie:				79,198

Ulice powiatowe w miejscowości Węgorzyno

Tabela 10

Nr drogi	Nazwa drogi	Nazwa ulicy	Długość mb
41-565	Węgorzyno-Przytoń-Brzeźniak	Kościuszki	1330
41-565	Węgorzyno-Przytoń-Brzeźniak	3-go Maja	477
41-558	Węgorzyno-Wierzbina-Podlipce	Podgórna	723
41-362	Resko - Węgorzyno	Runowska	1879
Razem:			4409

3.1.2 Komunikacja zbiorowa

Poprzez teren gminy przebiega I-rzędna zelektryfikowana linia kolejowa relacji Szczecin - Stargard Szczec. - Koszalin - Gdynia. Pociągi osobowe zatrzymują się w Lesięcinie, Cieszynie i Runowie Pomorskim. W Runowie Pom. znajduje się stacja osobowo - towarowa, umożliwiająca połączenia komunikacyjne o znaczeniu krajowym. Kursujące na tej trasie pociągi dalekobieżne umożliwiają dogodnie połączenie z Gdańskiem i Szczecinem. Przez teren gminy przebiega też dwutorowa zelektryfikowana linia kolejowa relacji Runowo Pom. - Drawsko Pom. - Złocieniec. Dość dobrze rozwinięta jest w gminie komunikacja autobusowa obsługiwana przez PKS. Przewoźnik ten dociera do wszystkich miejscowości w gminie (za wyjątkiem kolonii). Zapewnia też dobre połączenie ze Stargardem Szczecińskim, Łobzem i Szczecinem.

Komunikacja zbiorowa stanowi mocną stronę gminy.

3.2 Zaopatrzenie w wodę

3.2.1 Zasoby wody

Przez teren gminy przepływają rzeki: Ukleja, Reska Węgorza, Golnica, Brzeźnicka Węgorza. Znajduje się tu następujących 26 jezior:

- Woświn - 831,0 ha
- Okrzeja - 101,0 ha

- Brzeźniak - 98,6 ha
- Mielno - 74,0 ha
- Zajezerze - 73,0 ha
- Węgorzyno - 68,3 ha
- Żabie - 67,3 ha
- Dłusko - 56,8 ha
- Sielska - 50,5 ha
- Przytoń - 31,0,ha
- Dubie - 13,3 ha
- Sambórz - 13,3 ha
- Wołnowo - 11,0 ha
- Czarne Górne - 8,0 ha
- Stępno Duże - 7,0 ha
- Rogowo - 6,1 ha
- Gardno - 5,6 ha
- Storkowska M. - 5,3 ha
- Wiewiecko - 5,0 ha
- Storkowskie G. - 4,8 ha
- Stępno M. - 4,0 ha
- Sulcowe - 3,0 ha
- Rogówko - 2,5 ha
- Okrągłe - 1,2 ha
- Czarne D. - 1,1 ha

Ze względu na małe przepływy cieków wodnych położonych na terenie gminy, ich potencjał samoregulacyjno - odpornościowy jest niski.

Wody gruntowe pierwszego poziomu w zależności od ukształtowania terenu i materiałów budujących jego podłoże, występują na różnych głębokościach. Na obszarach tarasu wysokiego wody występują w piaskach i żwirach na głębokości ok. 1,5 m pod powierzchnią terenu. W wyższych partiach terenu powyżej 15-30 m n.p.m. woda występuje na głębokości 3-6 m pod powierzchnią. W gruntach torfowych i w obniżeniach terenu wody występują na powierzchni lub tuż pod powierzchnią.

Wody podziemne czerpane mogą być głównie z utworów jurajskich i czwartorzędowych. Zasoby wody występujące na terenie gminy pozwalają na zaspokojenie potrzeb mieszkańców i innych odbiorców.

Jest to mocna strona gminy.

3.2.2 Ujęcia wody i wodociągi

Ze zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę korzysta ok. 98% ludności gminy. Zatwierdzone zasoby ujęć wody pokrywają potrzeby bieżące. Ujęcia wody i hydrofarmy znajdują się w następujących miejscowościach:

- Ginawa - brak urządzeń do uzdatniania wody;
- Wiewiecko - hydrofornia modernizowana;
- Przytoń
- Rogówko - brak urządzeń do uzdatniania wody;
- Gościśław
- Winniki

- Cieszyno - hydrofornia wyremontowana
- Gardno - brak urządzeń do uzdatniania wody
- Kąkolewice - hydrofornia wyremontowana
- Podlipce - hydrofornia wyremontowana
- Dłusko - hydrofornia wyremontowana
- Winniki - hydrofornia zmodernizowana
- Węgorzyno - stacja uzdatniania wody zmodernizowana w latach 1997-99
- Sielsko - ujęcie wody
- Runowo - ujęcie wody należące do PKP

Stan techniczny wielu ujęć wody, stacji uzdatniania i niektórych odcinków sieci wodociągowych jest niezadawalający.

Biorąc pod uwagę odsetek ludności, korzystający ze zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę, należy uznać, że jest to mocna strona w infrastrukturze technicznej gminy. Natomiast stan techniczny urządzeń powoduje, że jest to słaba strona.

3.3 Odprowadzenie ścieków

Na obszarze gminy znajduje się jedna wysokosprawna oczyszczalnia ścieków, do której odprowadzane są ścieki z Węgorzyna. Ponadto zlokalizowanych jest sześć popegeerowskich oczyszczalni, które charakteryzują się niską sprawnością oczyszczania ścieków. Oczyszczalnia w Węgorzynie to "Bioblok", w której oczyszcza się ok. 600 m³ ścieków na dobę. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna z nie rozwiązany problemem gospodarki osadem. Opracowano koncepcję systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków dla Związku Gmin Inskiego Parku Krajobrazowego (ZGIPK). Realizacja tego projektu spowoduje kompleksowe rozwiązanie problemu usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych. ZGIPK występuje z wnioskami o finansowanie tego przedsięwzięcia w ramach środków pomocowych UE - PHARE.

Obecnie jest to słaba strona w infrastrukturze technicznej gminy.

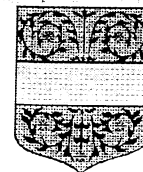
3.4 Usuwanie odpadów

W miejscowości Kraśnik zlokalizowane jest wysypisko o poj. 33 700 m³, na którym składowane są odpady z terenu całej gminy. Odbiorem odpadów i eksploatacją wysypiska zajmuje się Zakład Usług Komunalnych w Węgorzynie - posiadająca koncesję firma prywatna.

Aktualna gospodarka odpadami w gminie wyróżnia się następującymi elementami pozytywnymi:

- zorganizowany system wywozu odpadów a terenu gminy poprzez specjalistyczny Zakład Gospodarki Komunalnej;
  - gromadzenie odpadów na jednym gminnym wysypisku;
  - opracowanie Programu Selektywnej Zbiórki Odpadów Plastikowych (w ramach ZGIPK);
- Do elementów negatywnych należy zaliczyć:
- brak zbiorowych, tzw. gminnych punktów gromadzenia odpadów;
  - brak selektywnej zbiórki odpadów;
  - niepełne objęcie wywozem zorganizowanym odpadów z budownictwa zagrodowego;
  - brak na wysypisku odpowiednich zabezpieczeń i urządzeń umożliwiających sortowanie, recykling i utylizację odpadów zgodnie z wymogami Unii Europejskiej – nie przewidziano tych rozwiązań w projekcie.

Obecny system gospodarki odpadami należy do słabych stron w infrastrukturze technicznej.

3.5 Regulacja stosunków wodnych

Sieć wodną gminy tworzą rzeki, kanały i rowy melioracyjne. Prace konserwacyjne i inwestycyjne w zakresie melioracji wykonywane są obecnie w niewielkim zakresie. Znaczna część istniejącego drenażu melioracyjnego wykonana jest z rur azbestowo - cementowych. Stan systemu melioracji użytków rolnych jest niezadawalający. Około 30% rurociągów drenarskich wymaga wymiany.

Jest to obecnie słaba strona w infrastrukturze technicznej gminy.

3.6 Elektroenergetyka

Energia elektryczna dla gminy Węgorzyno jest dostarczana na poziomie napięcia SN-15 kV liniami napowietrznymi i kablami. Zasilanie gminy w energię elektryczną odbywa się ze stacji transformatorowej 110/15 kV, zlokalizowanej w Węgorzynie, zasilanej z napowietrznej linii 110 kV o przebiegu Morzyczyn - Chciwel - Węgorzyno - Złocieniec. Przez północno-zachodni skraj gminy przebiega tranzytowa linia wysokiego napięcia 110 kV Morzyczyn - Łobez. Zainstalowana na terenie gminy moc transformatorowa przekracza obecnie zapotrzebowanie na energię elektryczną. Stan techniczny linii i urządzeń energetycznych jest zadawalający. W Węgorzynie w 1997 roku przeprowadzono modernizację oświetlenia ulicznego na energooszczędne. We wszystkich miejscowościach jest oświetlenie ulic, ale w wielu jest ono niekompletne. Gmina posiada program rozbudowy i modernizacji oświetlenia.

Zaopatrzenie w energię elektryczną stanowi mocną stronę w infrastrukturze gminy.

3.7 Telekomunikacja

Dwie miejscowości – Łobzów i Małe Węgorzynko nie posiadają stacji telefonicznych. Planowane są do telefonizacji w 2001 r. Ilość stacji telefonicznych w poszczególnych miejscowościach gminy podano w załączonym wykazie.

Szacunkowa gęstość telefoniczna w gminie wynosi:

- w Węgorzynie - 23,1
- na terenach miejskich - 7,0
- średnio w gminie - 13,3

Na koniec 1999 roku średni krajowy wskaźnik gęstości na wsi wynosił 11,3. oznacza to, że na stu mieszkańców wiejskich, 11 osób miało dostęp do usług operatora telekomunikacyjnego. Wskaźnik gęstości telefonicznej w gminie na terenach wiejskich jest wyższy od średniej.

Telekomunikacja Polska S.A. wykonała już I etap budowy światłowodu, który przebiegać będzie przez kilka miejscowości gminy Węgorzyno.

Prawie z całego terenu gminy można uzyskać połączenia za pomocą bezprzewodowej telefonii komórkowej.

Stan telekomunikacji można już uznać za mocną stroną w infrastrukturze technicznej gminy.

Ilość stacji telefonicznych w gminie Węgorzyno

Tabela 11

Lp.	Miejscowość	Ilość stacji telefonicznych
1.	Węgorzyno - miasto	700
2.	Brzeźniak	7
3.	Brzeźnica	1
4.	Chwarstno	10
5.	Cieszyno	18

Lp.	Miejscowość	Ilość stacji telefonicznych
6.	Dłusko	1
7.	Gardno	1
8.	Ginawa	10
9.	Gościław	3
10.	Kąkolewice	10
11.	Kraśnik Łobeski	12
12.	Lesięcin	9
13.	Łobzów	-
14.	Małe Węgorzynko	-
15.	Mielno	32
16.	Mieszewo	70
17.	Nowe Węgorzynko	4
18.	Podlipce	1
19.	Połchowo	10
20.	Przytoń	28
21.	Rogówko	2
22.	Runowo	45
23.	Runowo Pomorskie	77
24.	Sarnikierz	1
25.	Sielsko	38
26.	Stare Węgorzynko	5
27.	Sulice	1
28.	Trzebawie	10
29.	Wiewiecko	10
30.	Winniki	9
31.	Zwierzynek	34

3.8 Zaopatrzenie w energię ciepłą

Na terenie miasta i gminy funkcjonują kotłownie wykorzystujące różne nośniki energii, głównie węgiel i olej opałowy. Wiele kotłowni jest w złym stanie technicznym i charakteryzują się niską sprawnością kotłów. Większość kotłowni opalanych węglem wymaga modernizacji. po zrealizowaniu programu gazyfikacji gminy korzystać będzie mogło ok. 1500 gospodarstw domowych.

W 2000 r. został opracowany Projekt Gazyfikacji Gminy Węgorzyno oraz podpisany list intencyjny w sprawie realizacji tego przedsięwzięcia.

Biorąc pod uwagę funkcjonujące aktualnie systemy ogrzewania i stan zaopatrzenia w energię ciepłą na terenie gminy, należy stwierdzić, że jest to jeszcze słaba strona w jej infrastrukturze technicznej.

Wykaz ważniejszych kotłowni w gminie Węgorzyno

Tabela 12

Lp.	Adres	Moc zainstalowana – [kW]	Stosowany opał
MIASTO			
1.	SM Węgorzynianka, ul. Rumowska	1136	olej
2.	SM Jutrzenka, ul. Kopernika		węgiel
3.	Gorzelnia p. Markowski, ul. 3-go Maja	80	węgiel
4.	Piekarnia W. Wasilewski, ul. Kościuszki	200	olej
5.	Piekarnia GS "SCh", ul. Kościuszki	50	węgiel
6.	Pawilon handlowy, ul. Grunwaldzka	50	węgiel
7.	Sklep meblowy, ul. Grunwaldzka	50	węgiel
8.	Zakład Ogólnobudowlany A. Józwiakowski ul. Rumowska	58	olej
9.	Restauracja "Słowiańska"	50	węgiel
GMINA			
10.	Mont-Stal, Runowo Pomorskie	300	olej
11.	Tartak "Przytoń"		odpady drewna
12.	DIGRO Mieszewo	90	węgiel
13.	Kotłownia osiedlowa, ul. Osiedle 40-lecia 10	678	węgiel
14.	Budynek mieszkalny, ul. Kopernika 11	138	węgiel
15.	Budynek Administracji Urzędu, ul. Rynek 1	564	węgiel, koks
16.	Szkoła - Węgorzyno	498	węgiel
17.	Szkoła - Runowo	240	węgiel, koks

4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

4.1 Służba zdrowia i opieka społeczna

W Węgorzynie funkcjonuje Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej oraz Wiejski Ośrodek Zdrowia w Sielsku z lekarzem dojeżdżającym z Węgorzyna. Zespół zatrudnia lekarzy specjalistów: internści, pediatra, ginekolog, reumatolog. Oprócz Zespołu Opieki istnieją w Węgorzynie prywatne gabinety stomatologiczne oraz apteka.

Opieka specjalistyczna realizowana jest w: Łobzie położonym w odległości 13 km, Resku oddalonym o 18 km jak również w odległym o 43 km Stargardzie Szczecińskim w którym zlokalizowany jest szpital. Szpital znajduje się również w odległym o 20 km Drawsku Pom..

Zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej bądź innych ustaw, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin najuboższych realizuje Gminno-Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie. Zadania te finansowane są z dwóch źródeł:

- z budżetu państwa
- z budżetu gminy

Zadania w zakresie pomocy społecznej obejmują ;

- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenie pomocy społecznej
- rozbudowę niezbędnej infrastruktury społecznej
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń
- pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb

W trakcie organizacji jest Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w przychodni w Węgorzynie.

4.2 Oświata

4.2.1 Sieć szkół

W wyniku wprowadzonej w 1999 roku reformy systemu oświaty Rada Gminy i Miasta w Węgorzynie uchwaliła nową organizację szkół. W lutym 2000 roku dokonano korekty sieci szkół (zlikwidowano szkołę w Kąkolewiczach oraz zmniejszono stopień organizacyjny szkoły w Sielsku do klas I - III)

Uczniowie gminy Węgorzyno uczęszczają do trzech szkół podstawowych tj. SP Węgorzyno, SP Runowo Pomorskie z filią w Sielsku oraz SP w Mieszewie jak również do powołanego uchwałą Rady Gminy i Miasta Nr VIII/59/99 z dnia 12.03.99 roku Gimnazjum w Węgorzynie.

Łącznie naukę w roku szkolnym 2000/2001 rozpoczęło 996 uczniów w 49 oddziałach z tego 239 uczniów w Gimnazjum.

Liczbę uczniów i oddziałów w roku szkolnym 2000/2001 (łącznie z klasami „0”).

Tabela 13

Lp.	Szkoła	Ilość uczniów	Ilość oddziałów
1	SP Węgorzyno	441	19
2	SP Mieszewo	67	6
3	SP Runowo Pomorskie	212	11
	filia w Sielsku	37	3
4	Gimnazjum	239	10
	Ogółem	996	49

W tym roku szkolnym we wszystkich szkołach podstawowych podjęło naukę 110 pierwszoklasistów w 5 oddziałach.

W związku z reformą szkolnictwa zakładającą edukację w klasach I - VI na poziomie podstawowym oraz prognozę demograficzną do 2006 roku, liczba uczniów będzie się zmniejszać co sugeruje konieczność dokonania dalszych zmian w organizacji sieci szkolnej.

Zgodnie z prawem do rocznego przygotowania przedszkolnego powołane zostały oddziały „0” przy szkołach podstawowych oraz Przedszkolu nr 1 w Węgorzynie.

Ilość dzieci i oddziałów „0” w roku 2000/2001.

Tabela 14

Lp.	Szkoła	Ilość dzieci	Ilość oddziałów
1	SP Węgorzyno	23	1
2	SP Runowo Pomorskie	37	2
	filia w Sielsku	7	1
3	SP Mieszewo	7	1
4	Przedszkole nr 1	27	1
	Ogółem	101	6

4.2.2 Baza szkolna

W wyniku dużych nakładów finansowych Urzędu Gminy i Miasta stan obiektów szkolnych i ich wyposażenie uległ zdecydowanej poprawie. Głównym problemem pozostaje rozwiązanie lokalizacji Gimnazjum – rozważane są różne warianty. Przy malejącej liczbie uczniów w szkole podstawowej i przejściowym wzroście w Gimnazjum (związany z tworzeniem III klas) pozostawanie Gimnazjum w jednym budynku ze szkołą podstawową jest uzasadnione.

Liczba uczniów połączonych SP i Gimnazjum w poszczególnych latach

Tabela 15

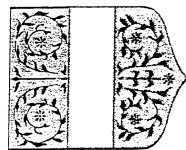
Rok szkolny	Szkoła Podstawowa	Gimnazjum	Razem liczba uczniów
2000/2001	447	239	686
2001/2002	426	337	763
2002/2003	416	327	743
2003/2004	418	302	720
2004/2005	391	314	705
2005/2006	376	298	674

Wyposażenie obiektów szkolnych

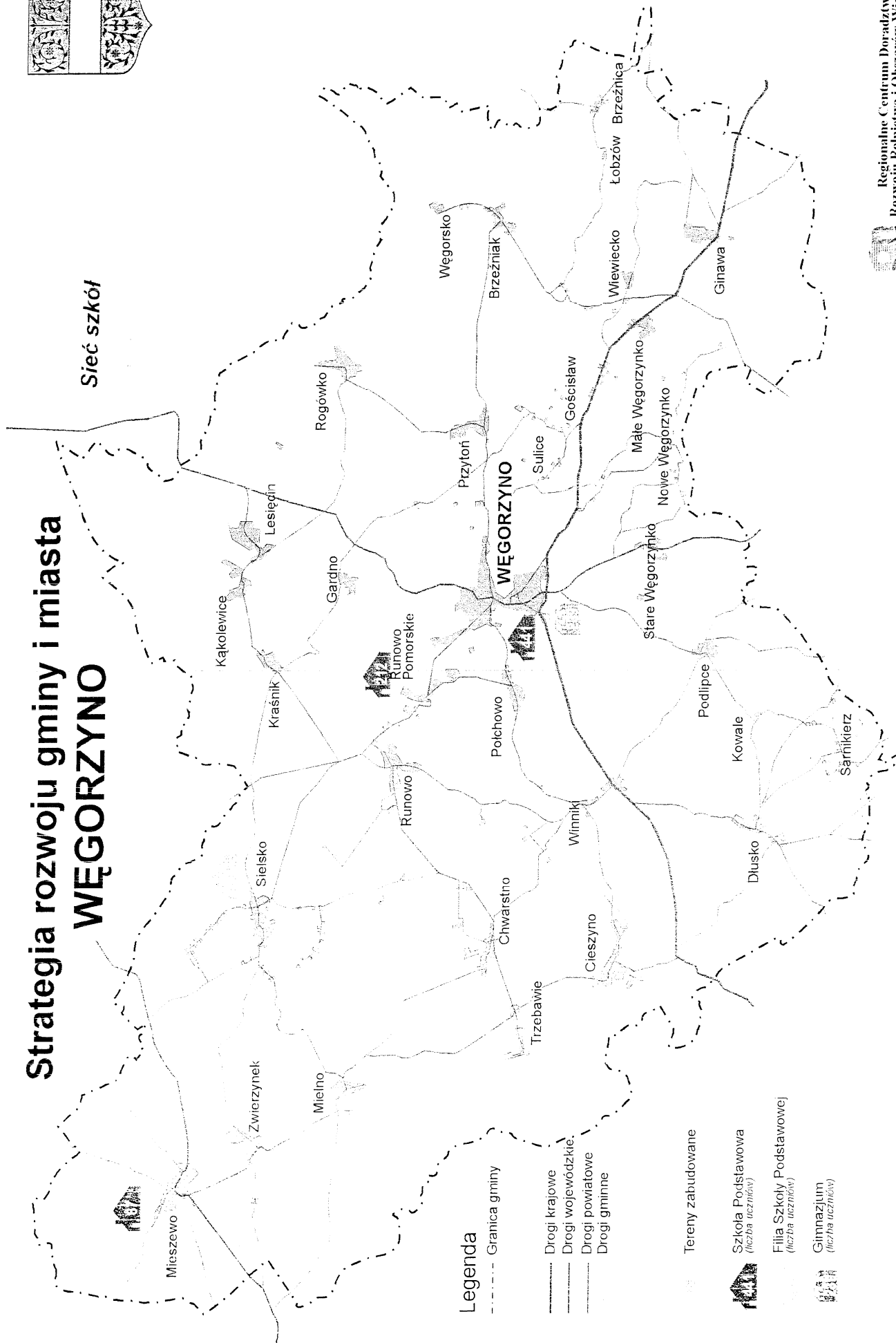
Tabela 16

Lp	Szkoła	Ilość sal lekcyjnych	Świetlica	Stołówka	Sala gminastyczna	Biblioteka
1	SP Węgorzyno	18	2 sale wspólnie z gimnazjum	+	+	+
2	Gimnazjum	8		+	+	+
3	SP Mieszewo	6	+	+	salka do zajęć wf	+
4	SP Runowo Pom	8+1 sala ZPT	+	+	+	+
	filia w Sielsku	4	+	+		+

Strategia rozwoju gminy i miasta WĘGORZYNO

Sieć szkół

Legenda

--- Granica gminy

— Drogi krajowe
 — Drogi wojewódzkie
 — Drogi powiatowe
 — Drogi gminne

Tereny zabudowane

Szkoła Podstawowa
(liczba uczniów)

Filia Szkoły Podstawowej
(liczba uczniów)

Gimnazjum
(liczba uczniów)

Szkoły wyposażone zostały w komputery chociaż w szkołach podstawowych w Runowie Pomorskim oraz Mieszewie nadal nie ma typowych pracowni komputerowych. Niewątpliwie dodatnią cechą wyposażenia szkół jest to, że wszystkie posiadają stołówki lub kuchnie co pozwala na właściwe dożywianie dzieci. Z dożywiania korzysta 408 uczniów:

- SP Węgorzyno 177
- SP Runowo z filią w Sielsku 129
- SP Mieszewo 54
- Gimnazjum 48

Przy wszystkich szkołach są biblioteki szkolne lub połączone biblioteki wiejsko-szkolne. Niewątpliwym mankamentem jest niedostateczna baza sportowa (brak sali gimnastycznej w Mieszewie) oraz odpowiednio przystosowanych boisk sportowych poza SP i Gimnazjum w Węgorzynie.

Stan techniczny budynków szkolnych jest średni, obiekty wymagają modernizacji tzn. wymiany stolarki, ocieplenia ścian oraz wymiany kotłów centralnego ogrzewania na bardziej sprzyjające środowisku.

4.2.3 Kadra nauczycielska

Zdecydowana większość wśród 87 zatrudnionych nauczycieli posiada wyższe wykształcenie i jest nauczycielami mianowanymi.

4.2.4 Działalność pozalekcyjna

Uczniowie mogą rozwijać swoje zainteresowania poprzez uczestnictwo w kołach zainteresowań i SKS-ach. Koła takie istnieją np. :

- SP Runowo Pomorskie - koło teatralne, informatyczne, matematyczne, geograficzne i SKS
- Gimnazjum w Węgorzynie - koło muzyczne, muzyczno-wokalne, sportowe, informatyczne i inne kierunkowe

Ponadto działa uczniowski klub sportowy „Znicz”.

4.2.5 Dowóz dzieci

Zgodnie z Ustawą z 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym do zadań gminy należy dowóz dzieci. Dzieci i młodzież są dowożone zarówno do szkół podstawowych jak i gimnazjum.

Dowóz dzieci do szkół na terenie gminy Węgorzyno

Tabela 17

Lp.	Szkoła	Dowóz z miejscowości ( ), – odległość [km]
1	SP Węgorzyno	Gościśław (2), Ginawa (11), Wiewiecko (8), Cieszyno (9), Brzeźniak (9), Przytoń (5), Rogówko (8), Gardno (5), Winniki (4), Dłusko (7), Sarnikierz (6), Podlipce (3), Stare Węgorzynko (3), Sulice (4),
2	SP Runowo Pomorskie filia Sielsko	Trzebawie (11), Połchowo (2), Runowo (3), Chwarstno (10), Mielno (4),
3	Gimnazjum Węgorzyno	Runowo (5), Chwarstno (12), Trzebawie (13), Połchowo (2), Kraśnik (7), Kąkolewice (9), Mielno (15), Sielsko (11), Runowo Pom. (2), oraz wszystkie miejscowości dowozu uczniów do SP Węgorzyno.

Dzieci i młodzież gimnazjalna ze względu na bardzo dużą ilość miejscowości (25) dowożone są przez firmę prywatną „EJ” s.c. finansowaną ze środków własnych gminy. Część młodzieży dojeżdżająca do szkoły w Dobrej Nowogardzkiej (z miejscowości Mieszewo i Zwierzynek) dojazd finansowany ma również z budżetu gminy (bilety miesięczne oraz porozumienie o refundowaniu kosztów dojazdu z gminą Dobra).

Łącznie do szkół podstawowych i gimnazjum dojeżdża lub dowożonych jest 403 uczniów.

Łącznie stanowi to około 560 kilometrów dziennie, co w 2000 roku obciążało budżet gminy kwotą ok. 255 053 złotych.

4.2.6 Prognoza demograficzna dzieci i młodzieży w wieku szkolnym

Zastanawiając się nad zmianami demograficznymi na terenie gminy Węgorzyno należy spojrzeć na prognozy zmian w liczbie ludności w wieku 3 - 17 lat na terenie kraju.

Krajowa prognoza zmian w liczbie ludności w wieku 3-17 lat

Tabela 18

Wiek	1995	2000	2005	2010
3-6 lat	2 130	1 878	2 016	2 297
7-14 lat	5 160	4 388	3 867	3 964
15-17 lat	1 967	2 031	1 650	1 410
7-17 lat	7 127	6 419	5 517	5 374

Źródło: Rocznik Statystyczny Demografii, Główny Urząd Statystyczny Warszawa, 1995 rok

Wyraźnie widać, że do 2005 roku będzie wyraźnie spadać ilość młodzieży. Bardzo podobna sytuacja nastąpi na terenie gminy Węgorzyno. Tabela 19 przedstawia zmiany demograficzne w gminie do 2004 roku.

Prognoza liczby dzieci w wieku szkolnym w gminie Węgorzyno do 2004 roku

Tabela 19

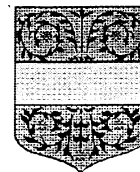
Lp.	Rok urodzenia	Liczba dzieci	Rok rozpoczęcia nauki
1.	1993	107	2000/2001
2.	1994	105	2001/2002
3.	1995	86	2002/2003
4.	1996	113	2003/2004
5.	1997	94	2004/2005
6.	1998	80	2005/2006
7.	1999	87	2006/2007

Źródło: dane Urzędu Gminy i Miasta Węgorzyno

Przewidywana liczba uczniów klas I w Szkołach Podstawowych gminy Węgorzyno

Tabela 20

	1999/ 2000	2000/ 2001	2001/ 2002	2002/ 2003	2003/ 2004	2004/ 2005	2005/ 2006
SP Mieszewo	9	7	10	10	6	6	6
SP Runowo Pom. filia Sielsko	25	37	30	36	22	26	26
SP Węgorzyno	4	7	3	7	6	4	3
	68	23	46	67	64	49	55

Biorąc pod uwagę powyższe fakty Rada Gminy i Miasta Węgorzyno podjęła uchwały: nr XIX/201/2000 z dnia 31.03.2000 roku o likwidacji SP w Kąkolewicach oraz nr XIX/202/2000 z dnia 31.03.2000 roku o częściowej likwidacji SP w Sielsku - ograniczenie nauczania do klas I - III.

Mając na uwadze położenie geograficzne i odległości do szkoły filialnej (około 18 km) czas przejazdów jak i duże koszty dowożenia, pozostawiono na okres przejściowy SP w Mieszewie działającą na poziomie klas I - VI.

4.3 Sport i turystyka

Sale gimnastyczne funkcjonują przy SP Węgorzyno oraz SP Runowo Pomorskie. Oprócz sal przyszkolnych w Węgorzynie znajduje się stadion środowiskowy. W grudniu 2000 została oddana do użytku hala widowiskowo - sportowa w Węgorzynie.

Na terenie gminy działa Ludowy Klub Sportowy „Sparta” z sekcjami:

- piłki nożnej VII ligi (seniorzy, juniorzy, trampkarze)
- brydża sportowego
- szachów
- siatkówki
- tenisa ziemnego

Dzieci i młodzież mogą rozwijać swoje zainteresowania sportowe masowo w SKS-ach oraz specjalistyczne i wyczynowe w UKS-ach.

- Szkolny Klub Sportowy w Runowie Pomorskim
- Uczniowski Klub Sportowy „Znicz” przy SP Węgorzyno - lekka atletyka

Organizowane są imprezy sportowe o zasięgu ponadgminnym:

- VIII otwarty turniej szachowy
- powiatowy turniej piłki nożnej trampkarzy
- turnieje brydżowe
- turniej tenisa stołowego dla młodzieży o puchar przewodniczącego Rady.

Turystyka szczegółowo została opisana w dziale TURYSTYKA

4.4 Charakterystyka gospodarki mieszkaniowej

Stan zasobów mieszkaniowych w gminie w odniesieniu do ilości mieszkańców jest zadawalający.

Istniejące budynki mieszkalne są jednak w znacznej części w złym stanie technicznym i wymagają remontów bądź całkowitego odtworzenia.

Gospodarka mieszkaniowa w gminie Węgorzyno

Tabela 21

Wyszczególnienie	1995	1996	1997	1998
zasoby mieszkaniowe - ogółem mieszkań	2 239	2 240	2 241	2 241
ogółem izby	8 143	8 148	8 155	8 155
powierzchnia użytkowa mieszkań na osobę	141 343	141 473	141 602	141 568
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,29	3,30	3,26	3,27
Przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,91	0,91	0,90	0,90
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 mieszkańca	-	63,2	63,2	63,2

dane wg. Rocznika Statystycznego

4.5 Usługi

Ilość podmiotów gospodarczych w ewidencji bieżącej według branż przedstawia się następująco:
(według danych uzyskanych z UGiM Węgorzyno)

Podmioty gospodarcze w gminie Węgorzyno

Tabela 22

Wyszczególnienie	1993	1995	1999
Ogółem	178	273	354
w tym :			
a) handlowe	56	83	120
b) gastronomiczne	6	7	9
c) hotelarskie	2	1	1
d) usługi	92	160	200
w tym :			
- transportowe	24	44	56
- budowlane	19	27	43
e) produkcyjne	21	21	23
f) banki	1	1	1

Usługi hotelarskie prowadzone są w ośrodku wypoczynkowym w Cieszynie.
Z większych zakładów zatrudniających około 50 pracowników należy wymienić Zakład
Mechaniki Precyzyjnej oraz PAGOK w Węgorzynie.

W 2000 roku działalność gospodarczą :

- zgłosiło do ewidencji 62 nowych podmiotów
- wyrejestrowało z ewidencji 59 podmiotów

Ogółem na dzień 31.12.2000 roku zarejestrowanych jest w gminie Węgorzyno 441 podmiotów
gospodarczych (jest to wzrost zaledwie o 3 jednostki).

Mierniki wyposażenia gminy Węgorzyno w urządzenia infrastruktury społecznej

Tabela 23

Podsystem infrastruktury społecznej		Lata			
		1997	1998	1999	2000
Oświata i wychowanie	1. Wychowanie przedszkolne „0”				
	1.1 Przedszkola	1	1	1	1
	1.2 Oddziały				
	1.3 Miejsca	70	70	70	70
	1.4 Dzieci				
	1.5 Nauczyciele				
	2. Szkoły podstawowe				
	2.1 Szkoły ogółem	5	5	5	3
	2.2 Uczniowie	1 027	1 013	843	757
	2.3 Absolwenci				
	3. Gimnazja				
	3.1 Uczniowie			1	1
3.2 Absolwenci			128	239	
4. Szkoły średnie					
4.1 Uczniowie					
4.2 Absolwenci					
Ochrona zdrowia	1. Szpitale				
	1.1 Placówki				
	1.2 Łóżka				
	2. Apteki	1	1	1	1
	2.1 Liczba ludności na 1 punkt w tysiącach	7 398	7 323	7 318	7 311
	3. Punkty apteczne I i II typu				
	3.1 Liczba ludności na 1 pkt.				
	4. Zakłady ambulatoryjne opieki zdrowotnej				
	4.1 Przychodnie	2	2	2	1
	5. Ośrodki zdrowia				
6. Żłobki					
6.1 Miejsca					
7. Personel służby zdrowia					
7.1 Lekarze	4	4	4	4	
7.2 Lekarze stomatolodzy	-	1	2	2	
7.3 Pielęgniarki	10	11	10	10	
Kultura i sztuka	1. Placówki biblioteczne	6	6	6	6
	2. Kina stałe				

5 ROLNICTWO

5.1 Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Struktura agrarna Gminy Węgorzyno

Tabela 24

Wyszczególnienie	1999 r.	% ogółem	% UR
- Powierzchnia ogółem	25 619 ha	100,00	
- Użytki rolne	15 460 ha	60,35	100,00
w tym: - grunty orne	12 549 ha		81,17
- łąki	1 591 ha		10,29
- pastwiska	1 281 ha		8,29
- sady	39 ha		0,25
- Lasy	6 001 ha	23,42	
- Wody	1 725 ha	6,73	
- Pozostałe ogółem	2 433 ha	9,50	
- Grunty odlogowane			
Bonitacja gleb	0,97		

Źródło: dane gminy wg stanu na 01.01.2000 r.

Grunty – użytki rolne AWRSP O/T Szczecin na terenie Gminy Węgorzyno – 7 996,40 ha

Struktura gospodarstw rolnych w następujących przedziałach obszarowych:

od 1 ha do 5 ha	- 196 gospodarstw	46,12 %
od 5 ha do 15 ha	- 116 gospodarstw	27,29 %
od 15 ha do 50 ha	- 72 gospodarstw	16,94 %
od 50 ha do 100 ha	- 21 gospodarstw	4,94 %
powyżej 100 ha	- 20 gospodarstw	4,71 %
RAZEM	425 gospodarstw	100,00 %

Źródło: dane gminy wg stanu na 04.02.2000 r.

Liczba indywidualnych gospodarstw rolnych

Tabela 25

Lp.	Miejscowości	Liczba Gospodarstw Indywidualnych *)
1.	Brzeźniak	28
2.	Przytoń, Rogówko, Sulice	27
3.	Lesięcin, Kąkolewice, Gardno	16
4.	Kraśnik	7
5.	Runowo	23
6.	Punowo Pomorskie, Połchowo	19
7.	Chwarstno	28
8.	Trzebawie	28
9.	Cieszyno	19
10.	Winniki	10
11.	Dłusko, Podlipce, Sarnikierz	26
12.	Węgorzynko	6
13.	Wiewiecko, Ginawa	15
14.	Sielsko	54

Lp.	Miejscowości	Liczba Gospodarstw Indywidualnych *)
15.	Mielno	20
16.	Mieszewo	28
17.	Zwierzynek	12
18.	Węgorzyno	63
	RAZEM	429

Zródło: Dane UGiM Węgorzyno

*) Liczba gospodarstw zobowiązanych do płacenia podatku gruntowego do gminy. (Faktyczna liczba indywidualnych gospodarstw rolnych – 425).

5.2 Produkcja rolnicza

Struktura zasiewów – 1999 r.

Tabela 26

Wyszczególnienie	Struktura zasiewów ogółem		% powierzchni zbóż
Zboża w tym:	4 500 ha	79,73 %	100,00 %
- pszenica ozima	150 ha		3,33 %
- pszenica jara	740 ha		16,44 %
- żyto	1 580 ha		35,11 %
- jęczmień ozimy	80 ha		1,78 %
- jęczmień jary	800 ha		17,78 %
- owies	290 ha		6,44 %
- pszenżyto ozime	400 ha		8,89 %
- pszenżyto jare	200 ha		4,44 %
- mieszanki zbożowe	260 ha		5,79 %
Rzepak ozimy	620 ha	10,99 %	
Rzepak jary	150 ha	2,66 %	
Rośliny pastewne	38	0,67	
Strączkowe	10	0,18	
Ziemniaki	300	5,32	
Buraki cukrowe	-	-	
Pozostałe	26 ha	0,45 %	
RAZEM	5 644 ha	100,00 %	

Średnie plony płodów rolnych uzyskane w gminie w 1999 r. – wg wykazów w gminie

Zboża	- 23,5 q/ha
w tym:	
pszenica ozima	- 26,0 q/ha
pszenica jara	- 25 q/ha
żyto	- 20 q/ha
jęczmień oz.	- 26 q/ha
jęczmień jary	- 23 q/ha
owies	- 21 q/ha
pszenżyto oz.	- 26 q/ha
pszenżyto jare	- 24 q/ha
mieszanki zboż	- 21 q/ha
Rzepak	- 16,5 q/ha
Ziemniaki	- 170,0 q/ha
Uprawy pastewne	- 200,0 q/ha

Zródło: dane gminy

Agroturystyka

Na terenie gminy znajdują się 4 gospodarstwa agroturystyczne.

Wykaz gospodarstw agroturystycznych w gminie Węgorzyno

Tabela 27

Nazwisko i imię gospodarzy	Adres gospodarstwa
1. Maria i Michał Komsa	Wiewiecko 16, 73-155 Węgorzyno
2. Beata i Andrzej Sak	Brzeźniak 35, 73-155 Węgorzyno
3. Marek Luft	Sarnikierz 15, 73-155 Węgorzyno
4. Irena Zgliczyńska	Sielsko 9, 73-155 Węgorzyno

5.3 Obsługa rolnictwa

Punkty zaopatrzenia w środki do produkcji rolnej i usługi rolnicze

- pasze
  - Runowo – Młyn – podmiot prywatny
  - Węgorzyno – podmiot prywatny – Szostek-Rydzewska
- materiał siewny
  - Centrala Nasienna w Łobzie – Oddział w Runowie
- nawozy, ŚOR
  - Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Węgorzynie
  - HYDRO Poland – Wiewiecko
- paliwa
  - CPN Węgorzyno – 2 stacje paliw
  - CPN Wiewiecko
- materiały opałowe
  - Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Węgorzynie
  - podmiot prywatny w Węgorzynie
- części zamienne i sprzęt rolniczy
- weterynaria
  - lekarz weterynarii - Węgorzyno

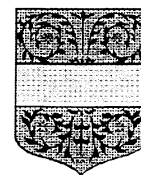
Podmioty skupowe

- mleko
  - Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Stargardzie
  - Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Szczecinku
- zboża
  - podmiot prywatny – Szostek-Rydzewska – Węgorzyno
  - Central Soya w Łobzie
- rzepak
  - Podmioty działające w imieniu ZPT Kruszwica
- żywiec
  - Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Węgorzynie
  - prywatne ubojnie w Węgorzynie i Runowie

Przetwórstwo rolno-spożywcze

- piekarnie
  - podmiot prywatny – Waclaw Wasilewski – Węgorzyno
  - podmiot prywatny – Bernard Barczak – Mieszewo
- masarnie
  - podmiot prywatny – p. Sarzała – Węgorzyno
  - podmiot prywatny – p. Polak – Runowo
- inne
  - gorzelnia w Mieszewie
  - gorzelnia w Węgorzynie

Źródło: dane gminy, styczeń 2000 r

6 TURYSTYKA

6.1 Walory przyrodniczo - kulturowego

Unikalne warunki przyrodnicze, walory krajobrazowe, duży udział lasów, relatywnie niski stopień uprzemysłowienia gminy oraz czystość wód i powietrza stwarzają dogodne warunki dla rozwoju różnorodnych form turystyki. Położenie gminy na terenie Ińskiego Parku Krajobrazowego, bogate walory kulturowe są dodatkowym elementem przyciągającym turystów. Lasy w gminie stanowią 24 % ogólnej powierzchni należą do Nadleśnictwa Łobez. Zbiorowiska leśne to głównie buczyny, grądy, łągi i olesy. Do innych form zadrzewienia należy zaliczyć XIX-wieczne parki, lasy porolne z udziałem brzozy, topoli, osiki, wierzby. Kompleksy leśne wkomponowane w pola, jeziora i rzeki wraz z urozmaiconą rzeźbą terenu tworzą niezwykle urokliwy krajobraz tych obszarów.

Wody na terenie gminy Węgorzyno zajmują 7 % powierzchni są to rzeki należące do zlewni Regi: **Brzeźnica, Brzeźnica Węgorza, Ukleja, Reska Węgorza** z dopływami **Golnicą, Krzeszną** oraz 27 jezior.

Do największych jezior należą: **Woświn** – 831,0 ha, **Okrzeja** – 101,0 ha, **Brzeźno** – 98,6 ha, **Mielno** – 74 ha, **Zajezerze** – 73,0 ha, **Węgorzyno** – 68,3 ha, **Żabice** – 67,3 ha, **Dłusko** – 56,8 ha, **Sambórz Duży** – 50,5 ha, **Przytoń** – 31,0 ha, **Sambórz Mały** – 13,3 ha, **Dubie** – 13,3 ha, **Wolnowo** – 11,0 ha

Mniejsze jeziora (poniżej 10 ha) to: **Czarne Górne** - 8,0 ha, **Stepno Duże** – 7,0 ha, **Rogowo** – 6,1 ha, **Gardno** 5,62 ha, **Strokowskie Dolne** 5,35 ha, **Dobrowo** – 5,0 ha, **Wiewiecko** – 5,0 ha, **Strokowskie Górne** – 4,8 ha, **Stepno Małe** – 4,0 ha, **Sulcove** – 3,0 ha, **Rogówko** – 2,5 ha, **Okrągłe** – 1,2 ha, **Czarne Dolne** – 1,1 ha. Wody zasobne w wiele cennych gatunków ryb (np. szczupak, lin, karaś, węgorz, sandacz, sielawa, jeden z nich piskorz podlega ochronie prawnej) to raj dla amatorów wędkowania.

Gmina Węgorzyno to królestwo wielu gatunków zwierząt charakterystycznych dla północnego obszaru Polski. Niewątpliwie do osobliwości tych terenów należy zaliczyć ptaki, wśród których 17 gatunków wpisane są do Czerwonej Księgi Zwierząt jak np. bielik, bocian czarny, gągoł, kania ruda, orlik krzykliwy.

Oprócz walorów krajobrazowo – przyrodniczych atrakcyjność tych ziem podnosi bogactwo kulturowe, a w szczególności zabytki architektury sakralnej i wykopaliska archeologiczne.

6.2 Elementy turystyczne

Do elementów infrastruktury turystycznej należy zaliczyć bazę noclegową, gastronomiczną i rekreacyjną, która na dzień dzisiejszy skupiona jest głównie wokół miejscowości nad jeziorem Woświń, Przytoń i Węgorzyńskie.

Infrastrukturę uzupełnia wyznaczona duża liczba szlaków pieszych, tras rowerowych oraz samochodowych, które wiodą przez najatrakcyjniejsze zakątki gminy.

6.2.1 Baza noclegowo-gastronomiczna

Baza noclegowa jest niewielka i o zróżnicowanym standardzie. Do bazy noclegowej zaliczymy:

- ośrodki wczasowe w miejscowościach Cieszyno, Przytoń, Trzebawie i Węgorzyno dysponujące łącznie 180 miejscami
- hotel w Cieszynie – 15 miejsc
- 4 gospodarstwa agroturystyczne w Brzeźniaku, Sarnikierzu, Sielsku i Wiewiecku – 40 miejsc noclegowych
- pola namiotowe w Ginawie, Przytoniu, Sarnikierzu
- leśniczówka w Ginawie – 6 miejsc noclegowych

Bazę żywieniową stanowią

- restauracja, bar, rozeń w Węgorzynie
- stołówka w ośrodku w Cieszynie

6.2.2 Baza sportowo-rekreacyjna

Wypożyczalnia sprzętu pływającego skupiona jest przy ośrodkach wczasowych w miejscowościach Przytoń i Cieszyno, sale gimnastyczne to sale przyszkolne w Węgorzynie i Runowie, do końca roku ma być oddana do użytku hala sportowa w Węgorzynie. Tę skromną bazę uzupełnia siłownia w Węgorzynie (szkoła), stadion środowiskowy również w Węgorzynie i boiska szkolne (Węgorzyno, Runowo).

6.2.3 Szlaki turystyczne

Szlaki piesze

1. *Szlak Wzniesienia Moreny Czołowej* – szlak zielony, wiodący przez gminy: Węgorzyno, Ińsko, Dobrzany, Recz. Przechodzi przez miejscowości gminy Węgorzyno tj. CIESZYNO – DŁUSKO
2. *Błękitny Szlak Pojezierza Ińskiego* – trasa prowadzi przez wschodnią i północną część Wyżyny Ińskiej. Jest to teren wzgórz morenowych o urozmaiconej rzeźbie z licznymi jeziorami i kompleksami leśnymi. Przechodzi przez miejscowości gminne: PRZYTOŃ – WĘGORZYNO – PODLIPCE – DŁUSKO

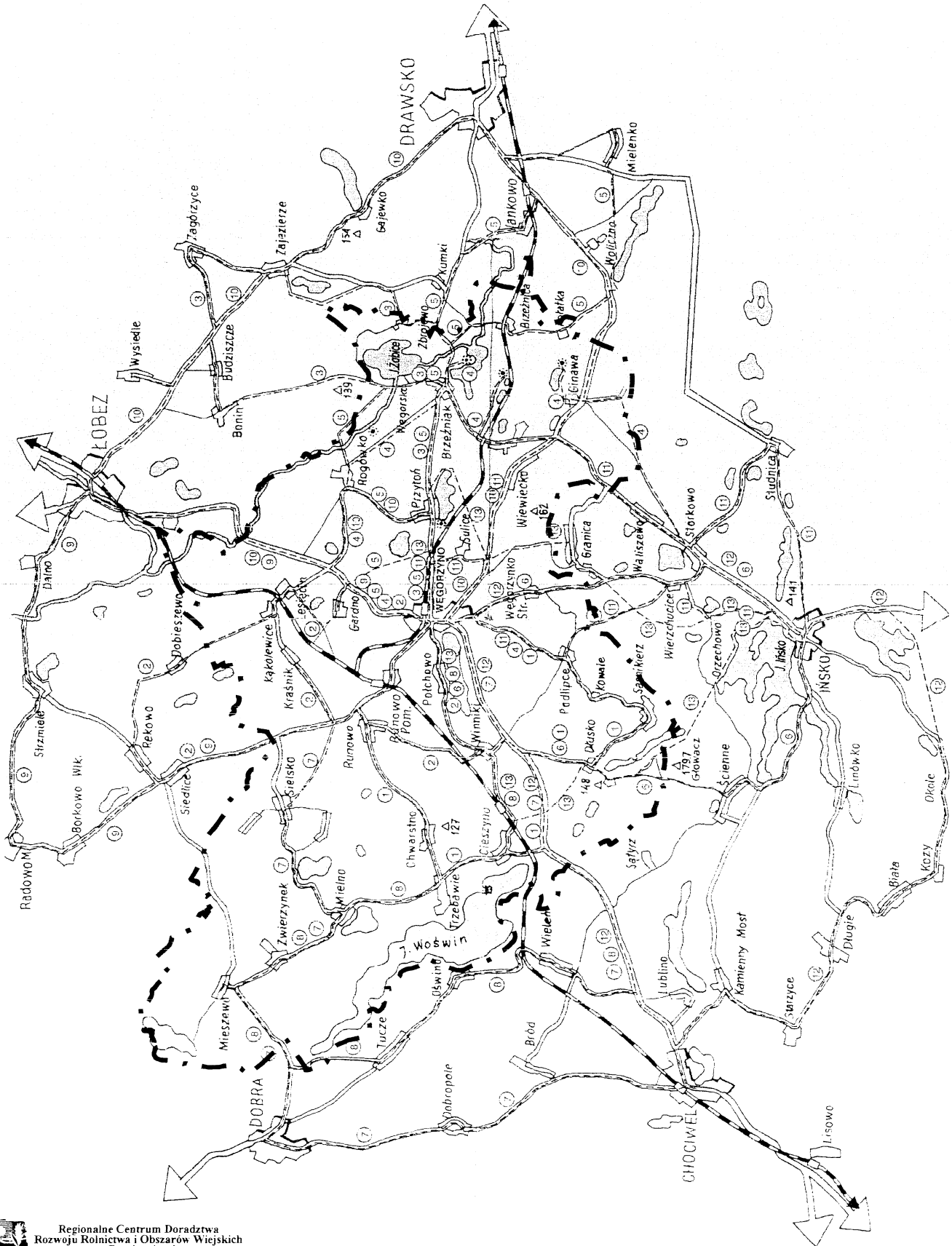
Szlaki rowerowe

(wytłuszczonym drukiem zaznaczono miejscowości gminy Węgorzyno)

- Trasa R-1 przez Iński Park Krajobrazowy trasa wiedzie przez północną część gminy (tereny rolnicze) oraz zalesione obszary w pd. części gminy, przez miejscowości: **RUNOWO POMORSKIE – RUNOWO – CHWARSTNO – TRZEBAWIE – CIESZYNO – DŁUSKO – SARNIKIERZ – KOWALE – WĘGORZYNO**
- Trasa R-2 Szlakiem pałaców i dworów jak sama nazwa wskazuje wiedzie szlakiem dawnych dworów i pałaców oraz parkach, trasa ponadgminna, obejmuje takie miejscowości jak: **GARDNO – LESIĘCIN – KĄKOLEWICE – DOBIESZEWO – REKOWO – SIEDLICE – KRAŚNIK – RUNOWO – WINNIKI – POŁCHOWO – WĘGORZYNO**
- Trasa R-3 Przez lasy węgorzyńsko – łobeskie trasa wiedzie głównie przez tereny leśne, po drodze mijamy wiele cennych zabytków architektury wiejskiej i przyrodniczej, przechodzi przez następujące miejscowości: **WĘGORZYNO – PRZYTOŃ – BRZEŹNIAK – BUDZISZCZE – ZAGÓRZYCE – ZAJEZIERZE – ZBROJOWO – BRZEŹNIAK – WĘGORZYNO**
- Trasa R-4 Szlakiem grodzisk słowiańskich trasa wiedzie przez tereny rolnicze, leśne do grodzisk, mija jeziora Storkowo Wielkie, Dubie, Stopno Duże, Stopno Małe, Brzeźniak, Rogówko. Szlak prowadzi przez: **WĘGORZYNO – STORKOWO – PODLIPCE – GINAWA-WIEWIECKO – BRZEŹNIAK – ROGÓWKO – LESIĘCINEK – WĘGORZYNO**
- Trasa R-5 Nad Brzeźnicką Węgorzą trasa wiedzie przez pofałdowane tereny w większości zalesione, pokonując odcinek wzdłuż rzeki, mija takie miejscowości jak: **WĘGORZYNO – GARDNO – PRZYTOŃ – BRZEŹNIAK – BRZEŹNICA – KOŁATKA – WOLICZNO – MIELENKO DRAWSKIE – DRAWSKO POMORSKIE – JANKOWO POMORSKIE – KUMKI – BRZEŹNIAK – WĘGORSKO – ROGÓWKO – PRZYTOŃ – WĘGORZYNO**

Szlaki turystyki rowerowej w gminie Węgorzyno i okolicach

- Trasa R-6 Wokół jez. Insko trasa wiedzie przez gminę Insko i Węgorzyno wokół jednego z najpiękniejszych jezior Pojezierza Inskiego przez miejscowości: **WĘGORZYNO – STARE WĘGORZYNSKO – STORKOWO – INSKO – ŚCIENNE-PLAWNICA – DŁUSKO – WINNIKI – POLCHOWO - WĘGORZYNO**
- Trasa R-7 Wokół jeziora Woświn – duża pętla trasa ponadgminna biegnąca wokół jeziora, wiodąca przez miejscowości: **WĘGORZYNO – WINNIKI – CHOCIWEL – BRÓD – DOBROPOLE – DOBRA – MIESZEWO – ZWIERZYNEK – MIELNO – SIELSKO – RUNOWO – RUNOWO POMORSKIE – WĘGORZYNO**
- Trasa R-8 Wokół jeziora Woświn – mała pętla trasa wiedzie przez wioski położone wokół jeziora wiedzie przez miejscowości: **WĘGORZYNO – POLCHOWO – CIESZYNO – TRZEBAWIE – MIELNO – ZWIERZYNEK – MIESZEWO – TUCZE – OŚWINO – WIELEŃ POMORSKI – CIESZYNO – WINNIKI – WĘGORZYNO**
- Trasa R-9 Do „wilczego grodu” Borków trasa wiedzie przez dawne posiadłości rodziny von Borck, przechodzi przez: **WĘGORZYNO – RUNOWO POMORSKIE – RUNOWO – BORKOWO WLK.-RADOWO MAŁE – STRZMIELE – DALNO – ŁOBEZ – ŁOBEZ ŚWIĘTOBORZEC - WĘGORZYNO**
- Trasa R-10 Do renesansowego kościoła w Wysiedlu trasa pozwala zwiedzić wiele cennych zabytków z bogato wyposażonym XVI – wiecznym kościołem w Wysiedlu, prowadzi przez miejscowości: **WĘGORZYNO – PRZYTOŃ – ROGÓWKO – LESIĘCINEK – ŁOBEZ ŚWIĘTOBORZE – WYSIEDLE – ZAJEZIERZE – ZAGOZD – GAJEWKO – DRAWSKO POMORSKIE – JANKOWO – GINAWA – PILCHÓWKO – WĘGORZYNSKO – WĘGORZYNO**
- Trasa R-11 Trasa zamkniętych torów trasa miejscami wiedzie wzdłuż torów dawnej wąskotorówki przez: **WĘGORZYNO – PRZYTOŃ – SULICE – WĘGORZYNSKO – PILCHÓWKO – WALISZEWO – STORKOWO – STUDNICA – INSKO – JEZIORO PIESNA – STORKOWO – PODLIPCE – WĘGORZYNO**
- Trasa R-12 „Wstęgą Inską” trasa wiedzie przez jedno z najpiękniejszych terenów Pojezierza Inskiego poprzez: **WĘGORZYNO – STARE WĘGORZYNSKO – GRANICA – STORKOWO – INSKO – JEZIORO WISALA – OKOLE – KOZY POM. – BIAŁA – DŁUGIE – STARZYCE – KAMIENNY MOST – CHOCIWEL – CIESZYNO - WINNIKI – WĘGORZYNO**
- Trasa R-13 Przez najwyższe wzniesienia Pojezierza Inskiego trasa przebiega przez ostępy lasów Inskiego Parku Krajobrazowego, przechodzi przez miejscowości: **WĘGORZYNO – PRZYTOŃ – GRANICA – PIASZCZYSTE – INSKO – PLAWNICA – DŁUSKO – CIESZYNO ŁOBESKIE – WINNIKI – POŁOCHOWO - WĘGORZYNO**

Szlaki samochodowe

- Trasa nr 1 STARGARD – CHOCIWEL – WĘGORZYNO – DRAWSKO POMORSKIE
Trasa dojazdowa do dwóch pojezierzy – Inskiego i Drawskiego, wiedzie przez takie miejscowości gminne jak WINNIKI – WĘGORZYNO – GINAWA
- Trasa nr 1b Biegnie przez miejscowości położone po wschodniej stronie jeziora Woświn tj CIESZYNO – TRZEBAWIE – CHWARSTNO – MIELNO – SIELSKO – RUNOWO – RUNOWO POMORSKIE
- Trasa nr 1c Trasa wiodąca docierająca do jeziora rynnowego Dłusko i dalej biegnąca przez SARNIKIERZ – PODLIPCE, aż do stolicy gminy WĘGORZYNA.

- Trasa nr 1d Urokliwa trasa obejmująca jeziora gminne Zajezerze i Brzeźniak, wiedzie przez takie miejscowości jak: PRZYTON – BRZEŹNIAK – WIEWIECKO
- Trasa nr 2 Trasa wiodąca przez malownicze tereny Pojezierza Ińskiego i wschodniej części Ińskiego Parku Krajobrazowego Łobez – Węgorzyno – Ińsko – Recz, przechodzi przez miejscowości gminne LESIĘCIN – KĄKOLEWICE – WĘGORZYNO

6.2.4 Informacja turystyczna

W gminie oznakowane są bazy turystyczne, wykonane plany miejscowości. Ponadto wydrukowane są mapy, foldery np. „Szlakami Związku Gmin Pomorza Środkowego”, „Ziemia Koszalińska”, „Gmina Węgorzyno”, „Koszalińska Kolej Wąskotorowa”, „Gmina Węgorzyno Zaprasza”.

6.2.5 Promocja

Punkt informacji turystycznej znajduje się w Miejsko-Gminnej Bibliotece Publicznej w Węgorzynie.

W ostatnią niedzielę lipca gmina organizuje imprezę o charakterze ponadgminnym pod nazwą „Lato Z Węgorzem” – są to zawody wędkarskie, występy artystyczne, zabawa ludowa, kabaret. Do gminnych materiałów promocyjnych można zaliczyć :

- „13 tras rowerowych wokół Węgorzyna”
- foldery w języku polskim i niemieckim
- „Węgorzyńska Gazeta Samorządowa” – miesięcznik wydawany przez Radę Gminy i Miasta
- „Gazeta Węgorzyńska” – dwutygodnik lokalny
- gminna prasa informacyjna

Ponadto promocją gminy zajmują się także stowarzyszenia:

- Szczecińskie Stowarzyszenie Agroturystyczne
- Międzygminne Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych

6.2.6 Inne elementy turystyczne

Iński Park Krajobrazowy

Na terenie gminy leży fragment parku krajobrazowego (powołany w roku 1981 decyzją Wojewódzkiej Rady Narodowej w Szczecinie), którego całkowita powierzchnia wynosi 17 763 ha, a wraz z otuliną 44 003 ha. Jego celem jest zachowanie najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych Pojezierza Ińskiego.

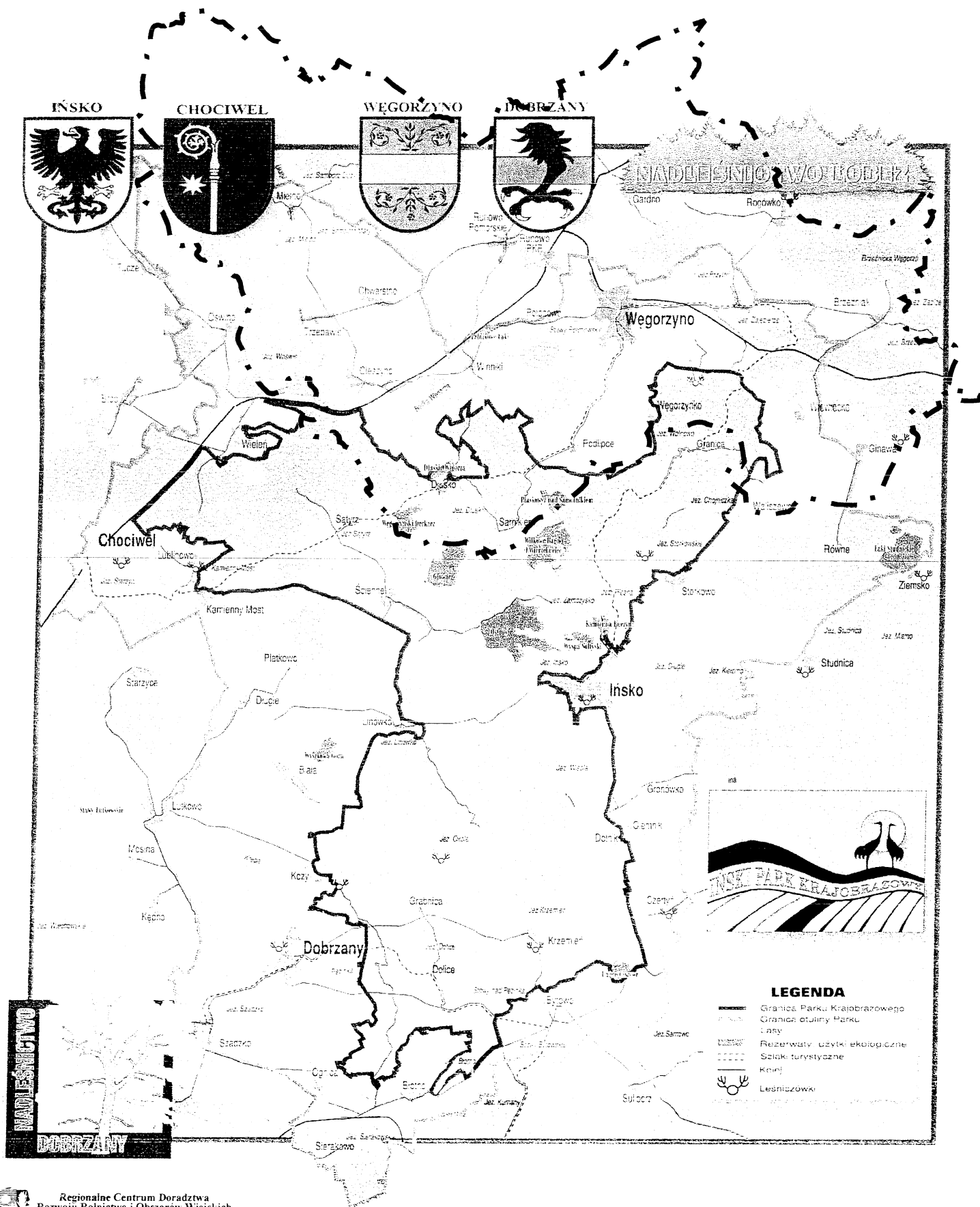
Na terenie gminy Węgorzyno ochroną objęte są malownicze krajobrazy z dużymi kompleksami lasów bukowych, łęgowych, śródleśnymi torfowiskami, Jeziorem Woświn, doliną Uklei i Reską Węgorzą.

Na terenie parku występuje 28 gatunków roślin prawnie chronionych, w tym 22 pod całkowitą ochroną. Park to ostoja wielu gatunków zwierząt w tym ptaków ujętych w „Czerwonej Księdze” jako gatunki zagrożone wyginięciem.

Gmina Węgorzyno jest członkiem Związku Gmin Ińskiego Parku Krajobrazowego.

Ínski Park Krajobrazowy

6.3 Elementy okółoturystyczne

6.3.1 Ochrona środowiska przyrodniczego

Parki podworskie i leśne

Do wartościowych elementów krajobrazu gminy należą niewątpliwie parki, usytuowane są one w 19 zespołach parkowych :

Brzeźniak – park w stylu naturalistycznym o pow. 3 ha, założony na początku XIX w (nr rej 1024)

Brzeźnica – park krajobrazowy o pow. 0,9 ha z końca XIX w

Cieszyno – park krajobrazowy o pow. 14 ha, powstał na pocz. XIX w (nr rej 817)

Gardno – park krajobrazowy o pow. 2,0 ha, założony w drugiej poł. XIX w (nr rej 1023)

Dłusko – park naturalistyczny o pow. 8,5 ha, założony pod koniec XIX w (nr rej 1022)

Ginawa – park w stylu angielskim o pow. 3,5 ha, założony na pocz. XIX w (nr rej 852)

Kąkolewice – park naturalistyczny o pow. 4,0 ha, powstał w XVIII w (nr rej 196)

Kraśnik – park naturalistyczny o pow. 6,5 ha, założony w XIX w (nr rej 818)

Lesięcin – park naturalistyczny o pow. 5,5 ha z drugiej poł. XIX w (nr rej 823)

Mieszewo – park naturalistyczny o pow. 3,8 ha z drugiej poł. XIX w (nr rej 822)

Podlipce – park naturalistyczny o pow. 3,8 ha z pocz. XIX w (nr rej 958)

Przytoń – park naturalistyczny o pow. 2,1 ha z pocz. XIX w

Rekowo – park o pow. 1 ha z 2 poł. XIX w

Rogówko – park naturalistyczny z końca XVIII w (nr rej 824)

Runowo – park naturalistyczny o pow. 5 ha (nr rej 195)

Sielsko – park naturalistyczny z końca XIX w (nr rej 827)

Stare Węgorzyno – park naturalistyczny z końca XIX w (nr rej 851)

Wiewiecko – park o pow. 2,5 ha założony w XIX w (nr rej 957)

Winniki – park w stylu angielskim o pow. 6,8 ha z XIX w (nr rej 825)

Zwierzynek – park w stylu naturalistycznym z końca XIX w, aleja grabowa (nr rej 192)

Pomniki przyrody

Pomniki przyrody zlokalizowane są w następujących miejscowościach :

Cieszyno- dąb szypułkowy o obw. 470 cm

Lesięcin – dąb szypułkowy o obw 495 cm w parku, lipa drobnolistna o obw. 460 cm, w parku, jedlica Douglasa o obw. 315 cm w parku

Rogówko - dwa dęby szypułkowe o obw. 610 cm i 430 cm, przy budynkach gospodarczych

Winniki – dwa dęby szypułkowe o obw. 570 cm i 380 cm, w parku

Ochrona pomników przyrody ożywionej wprowadza następujące zakazy:

- wycinania, niszczenia i uszkodzania drzew
- zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści
- umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie związanych z ochroną pomnika przyrody
- wchodzenia na drzewa
- zanieczyszczania terenu i wzniesienia ognia w pobliżu drzew
- wznoszenia budowli w zasięgu korzeni i korony drzew

Użytki ekologiczne

PEŁNIKOWE ŁĄKI – użytek obejmujący 4,52 ha, obiektem ochrony jest naturalne stanowisko pełnika europejskiego. Jest również ostoją takich zwierząt jak derkacz, kuropatwy, sarny (nr roz. 19/92 z dn. 7.07.1992 r)

- DLUSKIE WZGÓRZA – pow. 23,0 ha, celem powołania jest ochrona krajobrazu charakterystycznego dla Pojezierza Ińskiego (nr roz. 11/93 z dn. 14.09.1993 r)
- PLASKOWYŻ NAD SAMOTNIKIEM – pow. 36,95 ha, celem powołania jest ochrona krajobrazu charakterystycznego dla Pojezierza Ińskiego (nr roz. 19/92 z dn. 7.12.1992r)
- WĘGORZYŃSKI DERKACZ – na pow. 41,20 ha, obiektem ochrony jest derkacz (Uchwała Rady Miejskiej Nr XLI/276/97)

Strefy ochronne

Na terenie gminy istnieją strefy ochronne dla takich gatunków jak:

- 1 stanowisko bociana czarnego
- 4 stanowiska orlika krzykliwego
- 1 stanowisko bielika
- 3 stanowiska kani rudej

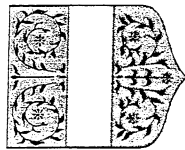
6.3.2 Ochrona środowiska kulturowego

Na terenie gminy Węgorzyno zachowało się wiele zabytków architektonicznych i archeologicznych należą do nich:

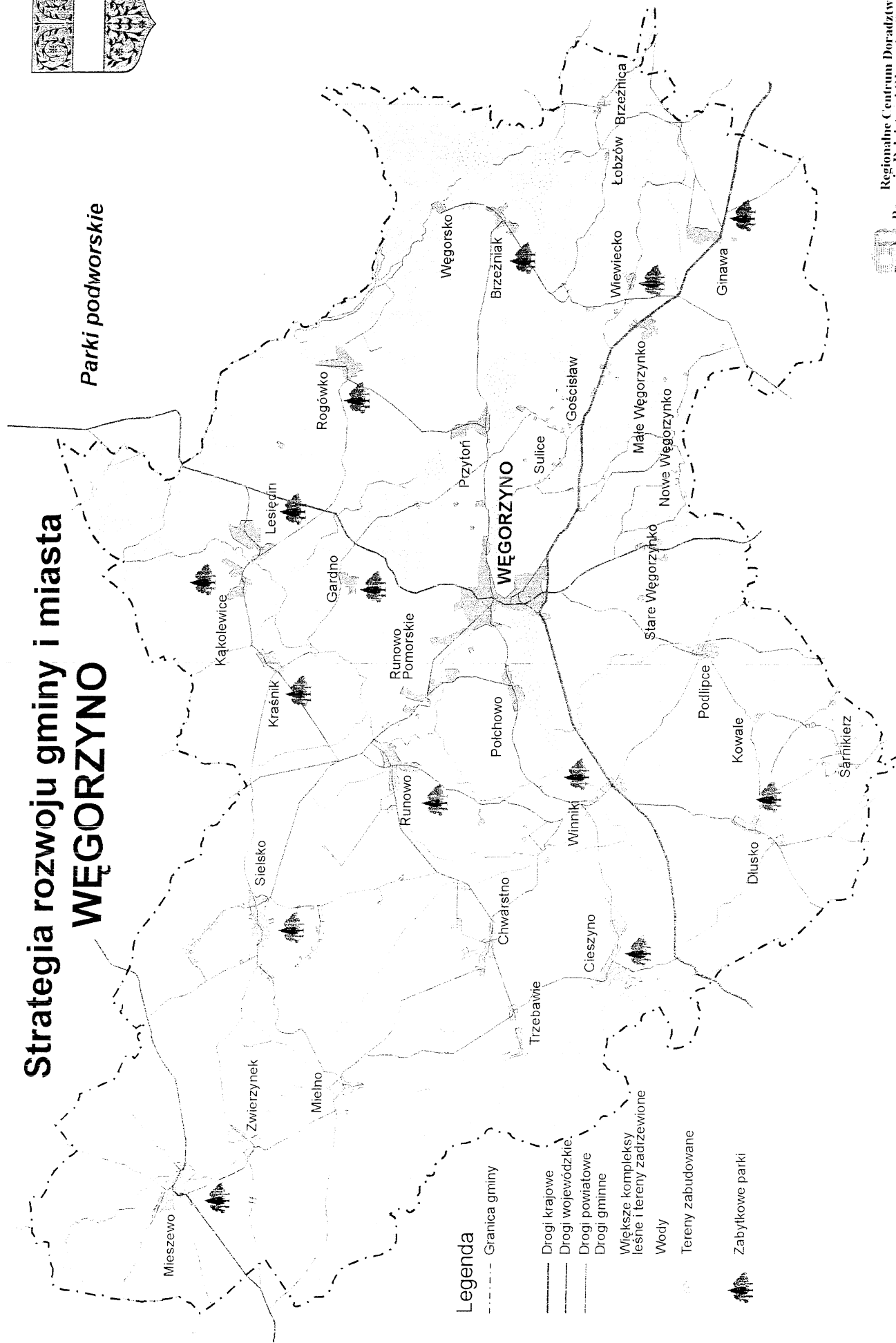
Zabytki architektoniczne

- Brzeźniak** – kościół p.w. św. Mikołaja Biskupa, ryglowy z XIX w (nr rej 1156), młyn wodny (nr rej 1068)
- Cieszyno** – kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego o konstrukcji ryglowej z 1740 r (nr rej 425)
- Chwarstno** – kościół p.w. Wniebowzięcia NMP z XVI w (nr rej 428)
- Dłusko** – ruina kościoła z XVIII w z cmentarzem przykościelnym i murem ogr. (nr rej 1109)
- dwór z budynkami inwent. XIX w
- Ginawa** – kościół p.w. św. Anny ryglowy pochodzący z 1798 r z zabytkowym dzwonem z 1663r (nr rej 336)
- Gardno** – kościół p.w. św. Mateusza Apostoła (nr rej 430)
- Kąkolewice** – kościół p.w. św. Józefa ryglowany z 1732 r z barokowym ołtarzem (nr rej 269)
- Pałac klasycystyczny z XVIII) XIX w (nr rej 432)
- Kraśnik Łobeski** – kościół p.w. Matki Boskiej Gromnicznej z XIX w
- Lesięcin** – pałac Borków (nr rej A-9 z dn. 19.06.1999)
- Mielno** – kościół p.w. M.B. Różańcowej ryglowy z przełomu XVII) XVIII w ufundowany przez ród Wedłów, (nr rej 434)
- dwór ryglowy z przełomu XVIII) XIX w, obok stoi ryglowana stodoła
- Mieszewo** – kościół p.w. św. Józefa w stylu gotyckim z XV w z dobudowaną wieżą z XIX w.
W ścianę poł. wmurowano kropielnicę z XII w (nr rej 1259)
- murowany młyn z XIX w
- dwór klasycystyczny z k. XVIII w
- Podlipce** – dwór z końca XIX w wraz z zabudowaniami gospodarczymi
- Przytoń** – kościół ryglowy p.w. Marii Magdaleny z pocz. XVIII w, z barokowym ołtarzem z 1707 r (nr rej 435), pałac murowany z pocz. XIX w
- Rogówko** – kościół w stylu neogotyckim z XIX w
- Runowo** - kościół późnogotycki z kamienia z XV w z renesansowym wyposażeniem chrzcielnica z 1604 r, stelle i ambona z 1605 r) ołtarz z pocz. XVIII w, dwa lichtarze z XVI w, w oknach znajduje się XIX w witraż, kościół p.w. św. Tomasza (nr rej 213)

Strategia rozwoju gminy i miasta WĘGORZYNO

Parki podworskie

Legenda

----- Granica gminy

———— Drogi krajowe

———— Drogi wojewódzkie

———— Drogi powiatowe

———— Drogi gminne

Większe kompleksy
leśne i tereny zadrzewione

Wody

Tereny zabudowane

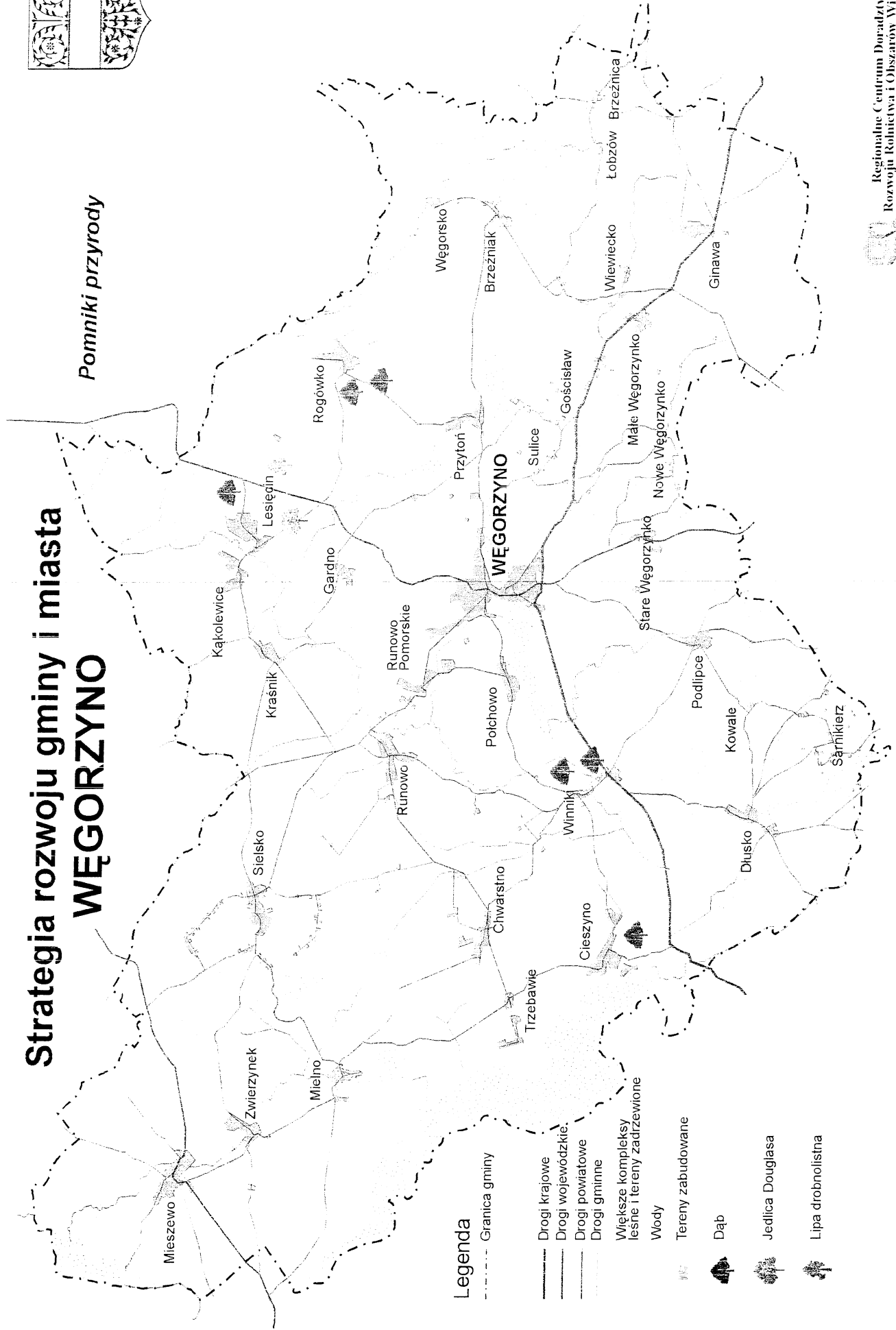
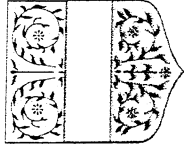
Zabytkowe parki

Regionalne Centrum Doradztwa
Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich
w Barzkwicach

Strategia rozwoju gminy i miasta WĘGORZYNO

Pomniki przyrody

Legenda

--- Granica gminy

— Drogi krajowe

— Drogi wojewódzkie

— Drogi powiatowe

— Drogi gminne

Większe kompleksy
leśne i tereny zastrzeżone

Wody

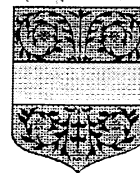
Tereny zabudowane

Dąb

Jedlica Douglasa

Lipa drobnolistna

Sielsko – kościół p.w. św Jana Chrzciciela z XVI w z dobudowaną wieżą z XVIII w, wewnątrz kościoła znajduje się zabytkowa ambona (nr rej 282)
dzwonnica z dzwonami z XVI w i 1923 r

Trzebawie – kościół ryglowy p. w. Św. Michała Archanioła z 2 poł. XIX w (nr rej 440)

Węgorzyno – ratusz z XIX) XX w

- kościół z kamienia z XV w z wieżą ryglową z 1750 r, wyposażony w barokowy ołtarz zgłoszony do rej zabytków

- Pomnik Żołnierza Polskiego postawiony w XX rocznicę odzyskania ziem zachodnich

Winniki – kościół p.w.św.Karola Boremeusza, neogotycki z 1860 r z pięknymi witrażami wykonanymi przez B.Ratajskiego w 1860 (nr rej A – 1334 z dn. 18.02.1997 r)

- Dom Zarządcy z XIX w

Zwierzynek – kościół Św.Rodziny, zbudowany z 1 poł.XVI w przebud. w XVIII (nr rej 215)

- pomnik poświęcony mieszkańcom wsi poległym w I wojnie światowej

Zabytki archeologiczne

Strefa I – podlega pełnej ochronie archeologiczno – konserwatorskiej (zakaz wszelkiej działalności)

Brzeźniak – grodzisko wczesnośredniowieczne z IX – X w na półwyspie j. Brzeźniak (nr rej 609)

- pięć cmentarzysk z okresu starożytności

Cieszyno – dwa grodziska wczesnośredniowieczne z X – XII w (nr rej. 622 i nr rej.623)

Ginawa – dwa grodziska z okresu wczesnego średniowiecza (nr rej 614 i nr rej 615)

Przytoń – grodzisko wczesnośredniowieczne na półwyspie j.Zajezerze (nr rej 611)

Sielsko – grodzisko z wczesnego średniowiecza

Trzebawie – grodzisko z wczesnego średniowiecza (nr rej 621)

Węgorzyno – grodzisko z wczesnego średniowiecza

Wiewiecko – grodzisko z wczesnego średniowiecza (nr rej 612 z dn.4.12.1969 r)

Zdroje – grodzisko ze średniowiecza (nr rej 613 z dn. 10.12.1969)

Strefa II – częściowa ochrona archeologiczno – konserwatorska (dopuszcza inwestowanie pod pewnymi warunkami)

Brzeźniak – cmentarzysko kultury łużyckiej i drugie kultury jastorfskiej, dwie osady kultury łużyckiej

Brzeźnica – cmentarzysko kultury łużyckiej

Chwarstno – cmentarzysko kul. łużyckiej, cmentarzysko ze starożytności

Cieszyno – cztery cmentarzyska kul. łużyckiej, dwa pkt.osadnicze z epoki kamienia

Kraśnik – cmentarzysko kul. łużyckiej, osada z wczesnego śred. i średniowiecza

Lesięcin – cmentarzysko z wczesnego średniowiecza

Rogówko – cmentarzysko z wczesnego średniowiecza

Runowo – cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich

Sielsko – osada kul. Łużuckiej i z wczesnego średniowiecza

Trzebawie – osada z okresu wpływów rzymskich

Węgorzyno – osada ze starożytności i wczesnego średniowiecza

Wiewiecko – pkt.osadniczy z epoki kamienia, kult. łużyckiej, osada ze starożytności, wczesnego średniowiecza, pkt osadniczy ze średniowiecza

Strefa III – ograniczona ochrona archeologiczna, można prowadzić prace inwestycyjne pod nadzorem archeologiczno – konserwatorskim – 215 punktów, śladów lub osad z epoki kamienia, kultury łużyckiej, starożytności, wczesnego średniowiecza i średniowiecza położonych na terenie gminy .

7 UWARUNKOWANIA I DIAGNOZA STANU ROZWOJU (ANALIZA SWOT)

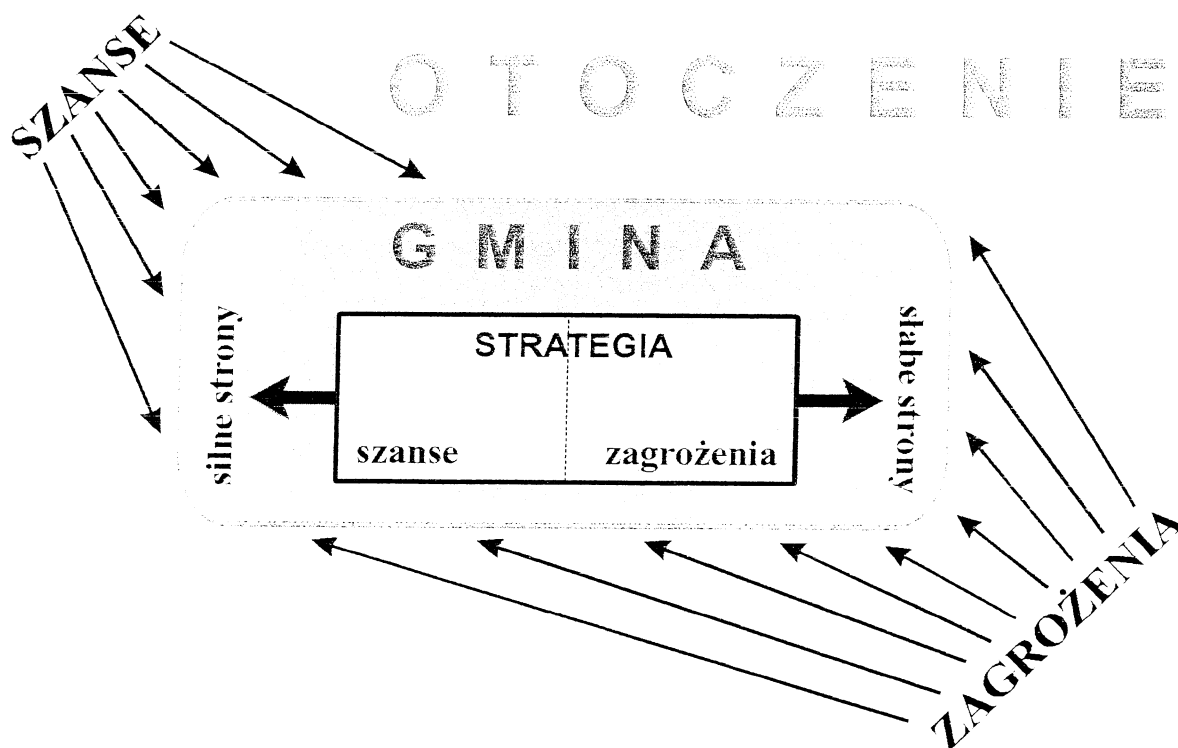
7.1 Analiza SWOT

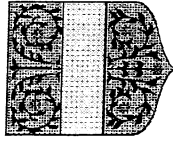
Globalna analiza strategii

SWOT

Czy siły pozwalają wykorzystać szansę?	Czy siły pozwalają przezwyciężyć zagrożenia?
Czy słabości utrudniają wykorzystanie szansy?	Czy słabości potęgują zagrożenia?

Czynniki kształtujące strategię

Analiza SWOT

Cecha	Waloryzacja			Zagrożenia
	Mocne strony	Słabe strony	Szance	
1.0 UWARUNKOWANIA GEOGRAFICZNO-PRZYRODNICZE -korzystne położenie geograficzne – przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 20 relacji Stargard Szczeciński – Drawsko Pomorskie -korzystne warunki środowiska naturalnego -atrakcyjność krajobrazowa i przyrodnicza -brak przynajmniej uciążliwego dla środowiska naturalnego -zasoby leśne – ok. 23%, bogate w runo leśne i zwierzyinę łowną -duże zasoby zbiorników i cieków wodnych (26 jezior)	-nieodstateczne egzekwowanie prawa w zakresie ochrony środowiska -niska świadomość ekologiczna mieszkańców -duże, sezonowe nasilenie ruchu kołowego przez gminę powoduje znaczne zanieczyszczenie środowiska spaliniami	-rozwój turystyczny gminy z wykorzystaniem posiadanych walorów naturalnych środowiska – wędkarstwo, sporty wodne -rozwój współpracy w ramach Euroregionu Pomerania -wykorzystanie bliskości granicy zachodniej – turystyka sentymentalna -rozwój gminy w aspekcie współpracy międzynarodowej -współpraca z sąsiednimi gminami -tworzenie wspólnej sieci połączeń komunikacyjnych i szlaków turystycznych -integracja z Unią Europejską -możliwość dalszego wzrostu lesistości poprzez zalesianie najbliższych rolniczo-gruntów oraz nieużytków -moda na ekologię, tworzenie mocnego lobby ekologicznego w gminie -położenie większego nacisku na edukację ekologiczną -tworzenie nowych obszarów chronionych – parki krajobrazowe, korytarze ekologiczne -wzrastająca świadomość potrzeby współpracy ekologicznej	-degradacja środowiska naturalnego w całym regionie, spowodowana nie w pełni rozwiązanymi problemami związanymi z gospodarką odpadami -pogarszający się stan dróg i bezpieczeństwo ruchu kołowego wraz z nasilającym się ruchem tranzytowym przez gminę -słaba współpraca z polskimi i światowymi organizacjami – fundacjami, dysponującymi środkami finansującymi inwestycje z zakresu ochrony środowiska -rabunkowa gospodarka zasobami naturalnymi	
2.0 WARUNKI AGROPRZYRODNICZE I ROLNICTWO -duża powierzchnia użytków rolnych – ponad 60% -w strukturze użytków rolnych 81% stanowią grunty orne -korzystne warunki do rozwoju rolnictwa metodami ekologicznymi -posiadane zasoby naturalne: żwir, drewno	-słaba jakość gleb użytkowanych rolniczo – wskaźnik bonitacji 0,97 -opóźniony okres wegetacji, wiosenne przymrozki, duże wahania temperatur -duża ilość gospodarstw drobnych – 73 % to gospodarstwa do 15 ha -niski poziom nawożenia -malo podmiotów skupujących	-rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego w regionie -budowa i rozbudowa infrastruktury wiejskiej -możliwość wzrostu produkcji do bezpośredniego spożycia w sezonie wypoczynkowym -stworzenie warunków formalno – prawnych oraz ekonomicznych do tworzenia różnych form integracji poziomej i pionowej w	-przedłużający się kryzys w rolnictwie -niski poziom inwestowania w gospodarstwach rolnych – dalsza dekapitalizacja majątku -ubożenie rolników, wzrost patologii społecznych -niestabilna polityka rolno Państwa -dalsza dekonunktura w rolnictwie	

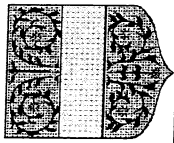

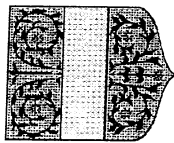
Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	
			Zagrożenia	
	<p>-istniejące gospodarstwa agroturystyczne</p> <p>-zasoby leśne – ponad 23% jako potencjalne źródło surowca tartaczanego oraz runa leśnego i zwierzyzny łownej</p> <p>-dobre warunki do produkcji warzyw z możliwością bezpośredniej sprzedaży</p> <p>-potencjał taniej siły roboczej</p> <p>-stosunkowo dobra dostępność do punktów zaopatrzenia w środki do produkcji</p>	<p>produkty rolne na terenie gminy</p> <p>-niska opłacalność produkcji rolnej</p> <p>-problemy ze zbytem, brak wieloletnich kontraktów</p> <p>-brak współpracy z zakładami przetwórstwa rolnego</p> <p>-brak kapitału i trudności w jego akumulacji</p> <p>-niskie kwalifikacje rolników, przewaga postaw biernych i niewiary we własne możliwości</p> <p>-brak współpracy producentów rolnych w zakresie produkcji, przetwarzania, zaopatrzenia i zbytu</p> <p>-dekapitalizacja budynków, budowli i maszyn oraz urządzeń rolniczych</p> <p>-zaniedbania w zakresie konserwacji urządzeń melioracyjnych</p> <p>-słaba kondycja ekonomiczna funkcjonujących gospodarstw rolnych</p> <p>-dżkie wysypiska śmieci</p> <p>-upadek PGR i niezagospodarowana ziemia po pegeerowska</p> <p>-słabe przygotowanie zawodowe i bierność byłych pracowników PGR</p>	<p>sektorze rolnym i leśnym</p> <p>-opłymalne wykorzystanie potencjału produkcyjnego leśnictwa i rolnictwa, przyrody oraz istniejącej infrastruktury na obszarach wiejskich</p> <p>-wykorzystanie zasobów oraz innych form działalności pozarolniczej na wsi</p> <p>-rozwój przemyślu drzewnego w gminie</p> <p>-stabilność istnienia i ciągłość lasów – ekologia i ekonomia prac leśnych, zalesianie gruntów słabych rolniczo</p> <p>-dobra, jasna i precyzyjna polityka państwa, wspierająca wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich</p> <p>-pełna integracja z Unią Europejską na równoprawnych i partnerskich warunkach</p> <p>-wzrost opłacalności produkcji rolnej</p> <p>-dostęp do tanich kredytów na rozwój terenów wiejskich</p> <p>-rozwój przedsiębiorczości i poszukiwanie alternatywnych kierunków produkcji</p> <p>-moda na wypoczynek na wsi w gospodarstwach agroturystycznych</p> <p>-uchwalenie ustawy o rolnictwie ekologicznym, rozwój gospodarstw ekologicznych</p> <p>-wykorzystanie światowych trendów i mody w zakresie turystyki wiejskiej w tym agroturystyki</p> <p>-wykorzystanie możliwości produkcji materiału szkółkarskiego przez miejscowe nadleśnictwo do zalesień gruntów rolniczo najsłabszych, dotacje na zalesianie</p>	<p>-uwarunkowania makroekonomiczne (brak sprawnego rynku rolnego, niskie ceny)</p> <p>-brak płynności finansowej gospodarstw rolnych, ograniczenie inwestowania i produkcji kapitałochłonnej</p> <p>-wzrastające ceny środków do produkcji rolnej</p> <p>-napływ tańszych produktów rolnych z zagranicy i z regionów Polski o korzystniejszych warunkach agroprodukcyjnych</p> <p>-drogie i trudnodostępne kredyty dla rolnictwa</p> <p>-przedłużający się okres przedakcesyjny do Unii Europejskiej</p> <p>-restrywatyżacja lasów państwowych</p>
3.0 TURYSTYKA	<p>-atrakcyjne środowisko przyrodniczo – krajobrazowe (lasy, jeziora, łąki)</p> <p>-krajobraz, nieskażone</p>	<p>-słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna</p> <p>-mala liczba i niewystarczający standard usług gastronomiczno -</p>	<p>-niskie kwalifikacje mieszkańców do prowadzenia działalności turystycznej</p> <p>-brak dofinansowania państwa na renowację zabytków</p>	

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Slabe strony	Szansy	
Zagrożenia				
	<p>poprodukcyjnym</p> <ul style="list-style-type: none"> -wzrost liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym -duży potencjał intelektualny i mobilny mieszkańców 	<ul style="list-style-type: none"> -jawne, rejestrowane bezrobocie na poziomie ok. 18 % (obliczony w stosunku do osób w wieku produkcyjnym) -utrzymujące się bezrobocie na wysokim poziomie od kilku lat -najwyższy poziom osób bezrobotnych w wieku mobilnym -wśród zarejestrowanych bezrobotnych większość stanowią osoby posiadające niskie kwalifikacje -duże bezrobocie ukryte, zwłaszcza na terenach wiejskich, w rolnictwie 	<ul style="list-style-type: none"> -zagospodarowanie obiektów po byłych PGR – np. rozwój przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego -inwestor strategiczny -wspólne przedsięwzięcia infrastrukturalne, gospodarcze, społeczne, kulturalne z gminami ościennymi -wykorzystanie środków pomocowych UE -utworzenie centrum przedsiębiorczości -ścisła współpraca z PUP i racjonalne wykorzystywanie możliwości wspierania tworzenia nowych miejsc pracy -stworzenie dogodnych warunków kształcenia dla młodzieży szczególnie uzdolnionej z terenów wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> rynkowych -patologie społeczne -pogłębiające się trudności w dostępie do edukacji i kultury -pogłębiające się ubożenie terenów wiejskich -odpływ ludzi wykształconych, inicjatywnych, ze względu na brak atrakcyjnych ofert pracy -zaniechanie dalszej edukacji po ukończeniu gimnazjum -dezintegracja społeczności wiejskiej i brak liderów
5.0 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA				
5.1 Sieć osadnicza	<ul style="list-style-type: none"> -dominujące ośrodki w gminie- Węgorzyno, Runowo Pomorskie -wolne tereny pod budownictwo (stale i letniskowe) na terenie gminy -wolne tereny pod inwestycje turystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> -brak pełnej infrastruktury technicznej w sieci osadniczej -brak opracowanej długofalowej koncepcji rozwoju sieci osadniczej, usługowej i innej w gminie -brak mieszkań komunalnych i brak środków na remonty istniejących budynków 	<ul style="list-style-type: none"> -możliwość poprawy i unowocześnienia sieci osadniczej w gminie po zagospodarowaniu terenów pod budownictwo -rozwój budownictwa mieszkaniowego w ramach Towarzystwa Budownictwa Społecznego 	<ul style="list-style-type: none"> -brak perspektywicznej koncepcji przestrzennej restrukturyzacji sieci osadniczej – uwzględniającej funkcję turystyczną gminy
5.2 Komunikacja	<ul style="list-style-type: none"> -istniejący układ komunikacyjny w gminie można uznać za dość korzystny (poza letnim sezonem turystycznym) -dość dobrze rozwinięta komunikacja zbiorowa umożliwiająca połączenia lokalne i krajowe -I – rzędna zelektryfikowana linia kolejowa relacji Szczecin – Stargard – Koszalin – Gdynia, umożliwiająca połączenia 	<ul style="list-style-type: none"> -zły stan techniczny dróg -niska gęstość sieci dróg – 66,2km/100 km². -brak utwardzonych poboczy -brak chodników dla pieszych na terenie zabudowanym -brak bezpiecznych ciągów komunikacyjnych dla dzieci uczęszczających do szkół (ciągi piesze i rowerowe) -brak obwodnicy miasta Węgorzyno 	<ul style="list-style-type: none"> -obwodnica dla miasta Węgorzyno -pełne wyposażenie gminy we wszystkie media drogowej infrastruktury technicznej -poprawa stanu dróg, rozbudowa i modernizacja przyczyni się do rozwoju gospodarczego gminy -szansa na rozwój firm i usług transportowych -rozwój przedsiębiorczości mieszkańców -dalszy rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> -dalsza degradacja istniejącej infrastruktury drogowej -obecny stan dróg może ograniczyć rozwój gospodarczy gminy -ograniczenie rozwoju turystyki weekendowej i przyjazdu turystów znoratoryzowanych -utrata rynku usług turystycznych -ograniczenie komunikacji zbiorowej może przyczynić się do wzrostu bezrobocia na terenach wiejskich

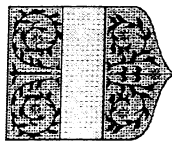
Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	
			Zagrożenia	
4.0 LUDNOŚĆ, ZATRUDNIENIE, BEZROBOCIE	<p>środowisko, rezerwaty i pomniki przyrody, Iński Park Krajobrazowy)</p> <p>-liczne i cenne zabytki</p> <p>architektoniczne i archeologiczne</p> <p>-istniejąca sieć szlaków pieszych i rowerowych oraz wodnych</p> <p>-dogodne warunki komunikacyjne</p> <p>- położenie na trasie Stargard – Drawsko Pomorskie</p> <p>-możliwość organizowania różnych imprez turystycznych o zasięgu lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim</p> <p>-Związek Gmin J. Woświn i Ińskiego Parku Krajobrazowego</p>	<p>noclegowych</p> <p>-niewykorzystane szlaki i możliwości rozwoju turystyki kwalifikowanej</p> <p>-słaba promocja gminy i regionu</p> <p>-brak profesjonalnej kadry obsługi ruchu turystycznego, słaba znajomość języków obcych</p> <p>-krótki sezon turystyczny – wypoczynkowy, dominuje wypocznik letni</p> <p>-zbyt mało imprez o zasięgu regionalnym, ogólnopolskim – promujących gminę</p> <p>-brak aktywnej informacji turystycznej</p> <p>-mała oferta wypoczynku sobotnio – niedzielnego</p> <p>-zaniedbania w estetyce posesji wiejskich</p> <p>-zły stan niektórych szlaków turystycznych</p> <p>-brak kompleksowego gminnego programu rozwoju turystyki</p> <p>-niedostateczne wykorzystanie walorów gminy</p> <p>-zaniedbane zespoły parkowe</p> <p>-brak kredytów preferencyjnych na wspomaganie rozwoju turystyki i wypoczynku na wsi</p> <p>-przyrost naturalny – wyraźna tendencja malejąca</p> <p>-ujemne saldo migracji</p> <p>-przewaga liczby ludności bierniej zawodowo nad czynną zawodowo</p>	<p>atrakcji turystycznych w gminie</p> <p>-opracowanie i wdrożenie programu rozwoju turystycznego gminy</p> <p>-wsparcie zewnętrzne na odrestaurowanie zabytków i parków w gminie</p> <p>-rozwój i współpraca gospodarstw agroturystycznych</p> <p>-rozwój współpracy zagranicznej</p> <p>-poprawa standardu istniejącej bazy turystycznej – wypoczynkowej</p> <p>-preferencje podatkowe dla podmiotów gospodarczych zainteresowanych inwestycjami turystycznymi w gminie</p> <p>-racjonalne zagospodarowanie terenów wyłączonych z użytkowania rolniczego i przeznaczonych na rozwój infrastruktury turystycznej (pola namiotowe, campingowe, carawaning)</p> <p>-współpraca z gminami J. Woświn</p> <p>-tańsza od nadmorskiej oferta turystyczna</p> <p>-wczasy rodzinne o wysokim standardzie</p> <p>-współpraca z nadleśnictwem i Ińskim Parkiem Krajobrazowym w zakresie rozwoju turystycznego gminy</p> <p>-rozwój turystyki sentymentalnej</p> <p>-turystyczny rozwój regionu zgodnie ze strategią rozwoju województwa zachodniopomorskiego</p>	<p>architektonicznych i przyrodniczych</p> <p>-konkurencyjność i atrakcyjność gmin sąsiednich, lepiej przygotowanych na przyjęcie turystów</p> <p>-moda na wypocznik poza granicami kraju oraz w ośrodkach nadmorskich i górskich</p> <p>-powolny zwrot kapitału inwestycyjnego ze względu na krótki sezon turystyczny</p> <p>-odpływ turystów do innych, bardziej atrakcyjnych ośrodków</p> <p>-zła polityka ochrony wód i innych zasobów naturalnych – degradacja środowiska</p>
				<p>-brak dobrej współpracy międzygminnej i planowania długookresowego</p> <p>-brak środków na walkę z bezrobociem</p> <p>-brak aktywności społecznej i przedsiębiorczości, brak postaw</p>

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	Zagrożenia
5.3 Zaopatrzenie w wodę	<p>komunikacyjne o znaczeniu krajowym</p> <p>-siec dróg zadawalająca</p> <p>-droga krajowa nr 20 relacji Stargard Szczeciński – Drawsko Pomorskie</p> <p>-dobrze rozwinięta komunikacja autobusowa PKS dociera do wszystkich miejscowości w gminie</p> <p>-zasoby wód podziemnych na terenie gminy pozwalają na zaspokojenie potrzeb mieszkańców i innych odbiorców</p> <p>-ze zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę korzysta ok. 98% ludności</p>	<p>-zły stan techniczny dużej części dróg - modernizacji i remontów wymaga 40% drogi krajowej, 10% dróg wojewódzkich, 60% dróg powiatowych i 80% dróg gminnych</p> <p>-niewystarczająca ilość środków na remonty i modernizację dróg infrastruktury komunikacyjnej</p> <p>-zbyt duże obciążenie dróg w sezonie letnim (lipiec, sierpień – wzrost średniego dobowego ruchu o ponad 50%)</p> <p>-słabo rozwinięta infrastruktura obsługi turystycznej przy szlakach komunikacyjnych (parkingi, gastronomia itp.)</p> <p>-niezadawalający stan techniczny wielu ujęć wody, stacji uzdatniania i niektórych odcinków sieci wodociągowych</p> <p>-niski potencjał samoregulacyjno-opornościowy cieków wodnych</p>	<p>-opracowanie i realizacja programu gospodarki wodnej na terenie gminy</p> <p>-uzyskanie wsparcia finansowego z różnych źródeł dla realizacji programu poprawy stanu technicznego urządzeń wodnych</p> <p>-poprawa oferty inwestycyjnej (terenów budowlanych)</p> <p>-lepsze bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców</p>	<p>-stan techniczny niektórych wodociągów może utrudnić prowadzenie właściwej gospodarki wodnej</p> <p>-zróżnicowanie jakości wody może stanowić zagrożenie dla mieszkańców i nie sprzyja prawidłowej sanitacji gminy</p> <p>-brak alternatywnych możliwości zaopatrzenia w wodę przy istniejących ujęciach w przypadku awarii</p> <p>-utrudnienia w pełnej ochronie środowiska w gminie</p> <p>-niewystarczająca ilość środków na pełną sanitację gminy i możliwość zagrożeń sanitarno – epidemiologicznych</p> <p>-„zła” gospodarka ściekami i odpadami może spowodować występowanie</p>
5.4 Gospodarka ściekami i usuwanie odpadów	<p>-jedna wysokosprawna mechaniczno - biologiczna oczyszczalnia ścieków – ścieki z Węgorzyna</p> <p>-zorganizowany system zbiórki i wywozu odpadów stałych na gminne składowisko w miejscowości Kraśnik</p>	<p>-niepełne objęcie wywozem zorganizowanym odpadów stałych</p> <p>-niepełny system selektywnej zbiórki odpadów</p> <p>-brak odpowiedniego systemu segregacji i recyklingu odpadów na wysypisku</p> <p>-brak kanalizacji i oczyszczania</p>	<p>-rozwiązany problem gospodarki odpadami i ściekami w gminie to likwidacja barier ograniczających inwestycje mieszkaniowe, turystyczne oraz ogólne warunki życia mieszkańców</p> <p>-doprowadzenie do pełnej sanitacji gminy wraz z rozwiązaniem wszystkich problemów dotyczących infrastruktury technicznej</p>	

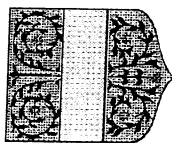
Cecha	Waloryzacja			Zagrożenia
	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	
5.5 Telekomunikacja	<ul style="list-style-type: none"> -system zbioru odpadów plastikowych 	<ul style="list-style-type: none"> ścieków w większości miejscowości w gminie oraz kompleksowego programu gospodarki ściekowej – niewielki % ścieków jest oczyszczane -oczyszczanie ścieków w niektórych miejscowościach odbywa się poprzez system zbiorników bezodpływowych i dołów chłonnych -brak kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki w gminie -brak systemów odprowadzenia wód deszczowych -niepełna telefonizacja gminy, bardzo słaba na terenach wiejskich 	<ul style="list-style-type: none"> -realizacja koncepcji systemu kanalizacji i oczyszczania ścieków dla Związku Gmin Ińskiego Parku Krajobrazowego -budowa oraz usprawnienie istniejącej kanalizacji deszczowej -usprawnienie składowiska odpadów z segregacją i recyklingiem -możliwość pozyskania zewnętrznego zasilania finansowego na nowe i kontynuowane inwestycje poprawiające gospodarkę ściekową i odpadami stałymi (Bank Światowy, SAPARD, ISPA, WFOŚ i GW, itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> „dzikich” wysypisk w lasach i na terenach rolniczych -duże wahania w skali produkcji odpadów w roku. W sezonie letnim wzrasta produkcja tych odpadów -dalsze stosowanie tworzyw sztucznych do pakowania artykułów spożywczych
5.6 Elektrotechnika i ciepłownictwo	<ul style="list-style-type: none"> -do kablowej sieci telefonicznej, oprócz miejscowości: Łobzów i Małe Węgorzynko włączone są wszystkie pozostałe miejscowości gminy -średni wskaźnik gęstości -13,3 telefonów na 100 mieszkańców. -światłowód przebiegający przez teren gminy -dobrze funkcjonujące telefonie komórkowe -istniejąca sieć energetyczna zapewnia prawidłowe zasilanie w energię elektryczną gminy -stan techniczny sieci i urządzeń energetycznych zadawalający -zainstalowana moc przekracza obecnie zapotrzebowanie na energię elektryczną -powszechna aprobatą potrzeby zmiany systemu ogrzewania z 	<ul style="list-style-type: none"> -część urządzeń energetycznych wymaga modernizacji -rosnąca koncentracja zanieczyszczeń w atmosferze - większość kotłowni w gminie, opalana paliwem stałym, wymaga modernizacji -relatywnie wysokie i rosnące w ostatnim czasie ceny paliw (gazu, oleju) ograniczają pozytywne 	<ul style="list-style-type: none"> -całkowite rozwiązanie problemu telefonizacji we wszystkich miejscowościach gminy (w tym również na obszarach wydzielonych do inwestowania) przy użyciu również systemu łączności radiowej -wzrost gęstości telefonicznej to również korzystniejsza oferta inwestycyjna oraz pobudzenie gospodarce i społeczne terenów wiejskich -pełny dostęp do INTERNETU oraz poprawa informacji o ofercie turystycznej -efektywne wykorzystanie źródeł ciepła i ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery -realizacja programu gazyfikacji gminy -realizacja programu kompleksowej modernizacji systemu oświetlenia drogowego -wykorzystanie źródeł energii odnawialnej -zdecydowana poprawa środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> -większość gospodarstw (obiektów) korzysta z ogrzewania na paliwo stałe co powoduje zbyt duże zanieczyszczenie środowiska -brak odpowiedniej ilości środków finansowych na modernizację systemu ciepłowniczego i termomodernizację budynków

Waloryzacja				
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	
			Zagrożenia	
	<p>paliwa stałego na paliwo ekologiczne</p> <p>-energoooszczędny system oświetlenia ulicznego w Węgorzynie</p>	<p>decyzje zmieniające system ogrzewania na ekologiczne</p> <p>-większość zabudowań nie posiada nowoczesnych systemów ociepleń – termomodernizacja to oszczędności w zużyciu energii cieplnej dochodzące do 40%</p> <p>-system napowietrznych linii energetycznych zwiększa prawdopodobieństwo awarii w dopływie prądu</p>		
6.0 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
6.1 Aktywność społeczna	<p>-więzi lokalne i aktywność władz</p> <p>-stosunkowo dobre wyposażenie w urządzenia infrastruktury społecznej (oswiata, kultura, służba zdrowia)</p> <p>-duża aktywność i zmiana mentalności ludzi młodych</p>	<p>-mala liderów, niski poziom świadomości społecznej</p> <p>-mala aktywność części społeczności</p> <p>-słaba aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców wsi, zwłaszcza po pegeerowskich</p> <p>-brak więzi integrujących środowisko lokalne</p> <p>-mala przedsiębiorczość</p>	<p>-zwiększenie mobilności</p> <p>-możliwość aktywizacji potencjału społeczności gminy</p> <p>-wykreowanie i wspieranie nowych liderów</p> <p>- możliwość transgranicznych kontaktów oświatowych, naukowych i innych form współpracy w ramach Euroregionu Pomerania</p> <p>-rozwój przedsiębiorczości na terenach wiejskich</p> <p>-„tworzenie” własnych zwozajów np. Wigilia dla osób samotnych, wspólne imprezy sportowe, turnieje wsi i festyny</p>	<p>-konflikty społeczne wywołane regresem gospodarczym</p> <p>-wzrost postaw pesymistycznych i poczucia braku perspektyw rozwojowych może, szczególnie na wsi, utrudnić wdrożenie strategii rozwoju gminy</p> <p>-pogłębianie się nierówności społecznej</p>
6.2 Edukacja i kultura	<p>-dobrze rozwinięta sieć szkół podstawowych i gimnazjum, przejściowo przy Szkole Podstawowej w Węgorzynie</p> <p>-możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych w szkołach</p> <p>-wyszałeczenie nauczycieli (79% kadry posiada wyższe wykształcenie)</p>	<p>-brak sprawnego systemu edukacji pozaszkolnej</p> <p>-brak środków na dofinansowanie oświaty i kultury (miskie subwencje)</p> <p>-brak typowych pracowni komputerowych</p> <p>-brak typowych pracowni językowych w szkołach</p>	<p>-możliwość utworzenia gminnego centrum edukacji i przedsiębiorczości</p> <p>-poprawa efektywności oświaty</p> <p>-realizacja programów edukacyjnych o wysokim poziomie wiedzy</p> <p>-kształcenie w zakresie umiejętności stosowania nowoczesnych technologii</p> <p>-utrzymanie i rozwój aktywności mieszkańców w zakresie kultury i</p>	<p>-źle przygotowana reforma edukacji</p> <p>-spadek ilości dzieci w wieku szkolnym do 2004 r.</p> <p>-niedostosowanie oświaty do potrzeb rynku pracy</p> <p>-niż demograficzny</p>

Waloryzacja			
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Zagrożenia
	<p>-dobrze rozwinięta sieć bibliotek szkolnych, które pełnią jednocześnie rolę bibliotek środowiskowych</p> <p>-stan techniczny obiektów szkolnych różnicowany</p> <p>-sale gimnastyczne w szkołach w Węgorzynie i w Runowie Pomorskim</p> <p>-kluby wiejskie</p>	<p>-brak przedmiotowych pracowni technicznych</p> <p>-29% nauczycieli nie posiada wyższego wykształcenia</p>	<p>kultywowania tradycji</p> <p>-przedsięwzięcia kulturalne mogą być mocną stroną promocji gminy</p>
6.3 Sport i rekreacja	<p>-istniejące szkolne kluby sportowe, boiska i sale gimnastyczne</p> <p>-stadion środowiskowy w Węgorzynie</p> <p>-finalizowana budowa hali widowiskowo – sportowej w Węgorzynie</p> <p>- wypożyczalnie sprzętu pływającego w ośrodkach czasowych w m. Przytoń i Cieszyno</p> <p>-siłownia w Węgorzynie</p> <p>-LKS „Sparta” z sekcjami: piłki nożnej, brydża sportowego, szachów, siatkówki, tenisa ziemnego</p> <p>-impresje sportowe o zasięgu ponadgminnym</p> <p>-turniej szachowy, turniej piłki nożnej trampkarzy, turnieje brydżowe, turniej tenisa stołowego</p>	<p>-ograniczona możliwość wsparcia finansowego gminy z zewnątrz</p> <p>-niewielkie zaangażowanie sponsorów miejscowych</p> <p>-niewielka oferta rekreacyjna dla turystów</p> <p>-brak obiektów sportowo – rekreacyjnych przedłużających sezon wypoczynkowy</p>	<p>-kreowanie nowych liderów gminy poprzez sport</p> <p>-dobrze rozwinięty sport i rekreacja mieszkańców po zakończeniu inwestycji sportowo – rekreacyjnych w gminie</p> <p>-doposażenie w sprzęt rekreacyjny szkolnych obiektów sportowych</p>
6.4 Służba zdrowia i opieka społeczna	<p>-Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Węgorzynie i Wiejski Ośrodek Zdrowia w Siciusku</p>	<p>-brak możliwości rehabilitacji oraz opieki specjalistycznej dla osób starszych</p> <p>-brak przychodni specjalistycznych</p>	<p>-reforma służby zdrowia i brak kontraktów z Kasą Chorych oraz niskie dochody mieszkańców</p> <p>-brak środków na opiekę społeczną</p>

Waloryzacja		Waloryzacja		
Cecha	Mocne strony	Slabe strony	Szansy	
	<p>-specjaliści: internści, pediatra, ginekolog, reumatolog</p> <p>-prywatne gabinety stomatologiczne</p> <p>-apteka</p> <p>-Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w trakcie organizacji</p> <p>-opieka społeczna – Gminno – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie</p>	<p>-pogorszenie się dostępności do lekarza (reforma zdrowia)</p> <p>-brak specjalistycznych, aktywnych form pomocy społecznej</p>	<p>Zagrożenia</p> <p>-nastroje pesymistyczne wśród pacjentów</p>	
7.0. ROZWÓJ GOSPODARCZY	<p>-duży potencjał ludzki w wieku produkcyjnym wymagający jednak odpowiedniego przygotowania zawodowego i motywacji</p> <p>-istniejące na terenie gminy podmioty gospodarcze</p> <p>-atrakcyjne gospodarstwo położone gminy – bliskość Stargardu, Szczecina, granicy zachodniej Polski, korzystne oddziaływanie aglomeracji Szczecina (rynek pracy, rynek towarów i usług, zaplecze technologiczne)</p> <p>-stosunkowo dobre wyposażenie w infrastrukturę techniczną</p> <p>-sprzyjające warunki do rozwoju funkcji pozarolniczych na terenach wiejskich</p> <p>-bardzo dobre warunki dla potencjalnych inwestorów:</p> <p>-wydzielone tereny pod działalność usługową, produkcyjną, turystyczną</p> <p>-oferta ulg podatkowych dla</p>	<p>-nierównomierne rozmieszczenie infrastruktury technicznej</p> <p>-niski poziom przygotowania zawodowego i mała przedsiębiorczość ludności</p> <p>-obszarów wiejskich</p> <p>-brak fachowców w niektórych branżach</p> <p>-sprawadanie komponentów do przetwórstwa z zewnątrz gminy, przy znacznych możliwościach rodzimiej produkcji</p> <p>-brak zakładów przetwórstwa mięsnego i owocowo – warzywnego</p> <p>-sezonowość zbytu</p> <p>-zbyt dużo niekontrolowanego, „chodnikowego” handlu</p> <p>-słabo rozwinięty system zaopatrzenia wsi i rolnictwa oraz zbytu produktów rolnych</p> <p>-brak zakładów specjalistycznych, świadczących usługi</p> <p>-niska estetyka i standard handlu i usług</p>	<p>-pozykanie inwestora strategicznego</p> <p>-powiązanie miejscowej produkcji z rozwojem przetwórstwa (rozwój przetwórstwa mięsnego i owocowo – warzywnego)</p> <p>-zagospodarowanie obiektów po PGR – ach</p> <p>-pozykanie środków pomocowych Unii Europejskiej i Banku Światowego do dalszego zdynamizowania rozwoju gospodarczego gminy</p> <p>-budowa nowoczesnej, o bardzo wysokim standardzie bazy rekreacyjno – wypoczynkowej</p> <p>-większa promocja, reklama gminy na zewnątrz</p> <p>-rozwój eksportu (przetwórstwa owocowo – warzywnego)</p> <p>-obniżanie kosztów produkcji</p> <p>-rozwój turystyki</p> <p>-rozwój funkcji pozarolniczych</p> <p>-rozwój ekonomiczny gminy</p> <p>-wzrost dochodów firm i gminy</p> <p>-aktywizacja gospodarza terenów wiejskich</p> <p>-organizacja dokształcania i przekwalifikowania zawodowego w</p>	<p>-niestabilna polityka fiskalna państwa wobec małych i średnich firm</p> <p>-migracja młodych, wykształconych fachowców do większych ośrodków miejskich</p> <p>-brak konsekwencji w podejmowaniu wspólnych przedsięwzięć z sąsiednimi gminami</p> <p>-wzrastające koszty utrzymania zakładów – nośniki energii, podatki</p> <p>-powstawanie super- i hipermarketów</p> <p>-konkurencja dużych ośrodków miejskich</p> <p>-słaba kondycja finansowa części firm</p> <p>-zbyt długi okres przedakcesyjny do UE</p> <p>-niekontrolowany import towarów</p> <p>-nieatrakcyjna polityka państwa w stosunku do małych i średnich firm</p> <p>-brak przemysłu i firm budowlanych powoduje powstanie nadmiaru siły roboczej i wzrost bezrobocia szczególnie na wsi</p> <p>-słaba kondycja finansowa większości firm zwiększa ryzyko ich upadku</p> <p>-ograniczenie inwestycji</p>

Waloryzacja		Zagrożenia		
Cecha	Mocne strony	Słabe strony	Szanse	
8.0 ZARZĄDZANIE I SAMORZĄDNOŚĆ GMINY	<p>inwestorów ze strony władz gminy</p> <p>-wydzielone tereny pod zabudowę letniskową i mieszkaniową</p> <p>-duży potencjał surowca rolniczego i drzewnego dla rozwoju przetwórstwa</p> <p>-istniejąca baza obiektów gospodarczych do wykorzystania po PGR – ach</p> <p>-duży, pobliski rynek zbytu, zwłaszcza w sezonie letnim</p> <p>-sprawny Zarząd Gminy i Miasta oraz kompetentna Rada</p> <p>-powszechna świadomość potrzeby rozwoju gminy wśród mieszkańców</p> <p>-uaktywnienie mieszkańców w kierunku opracowania i realizacji planów rozwojowych gminy</p>	<p>-podnioty gospodarcze zatrudniają niewielu pracowników</p> <p>-brak zainteresowania inwestorów z zewnątrz podjęciem działalności gospodarczej</p> <p>-ograniczony rynek zbytu na produkty i usługi wytwarzane w gminie (za mało konkurencyjne)</p> <p>-większość proponowanych działek dla inwestorów jest nieuzbrojona lub częściowo uzbrojona</p> <p>-zbyt małe kompetencje Samorządu Gminy</p> <p>-brak środków na realizację zadań inwestycyjnych i społecznych gminy</p> <p>-mała dostępność do środków budżetowych na realizację zadań powierzonych gminie – (oświata, kultura, sport)</p> <p>-za mało środków własnych na realizację niezbędnych inwestycji</p> <p>-zbyt mała aktywność w podejmowaniu z sąsiednimi gminami wspólnych przedsięwzięć w zakresie infrastruktury turystycznej</p>	<p>pożądanych kierunkach w ramach Gminnego Centrum Przedsiębiorczości</p> <p>-wykorzystanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych dla rozwoju agroturystyki, rękodziela, produkcji ekologicznej żywności</p> <p>-prywatyzacja na dogodnych warunkach mienia państwowego i komunalnego na potrzeby małych i średnich firm</p> <p>-poprawa poziomu życia mieszkańców</p>	<p>-ograniczenie wpływów do budżetu gminy</p> <p>-pogorszenie nastrojów społecznych</p>
		<p>-zastosowanie doskonalszych i precyzyjniejszych narzędzi – wskaźników przy ocenie potencjału i kondycji finansowej gmin,</p> <p>-kategoryzacja gmin i zastosowanie preferencji finansowych w stosunku do najsłabszych, na przykład poprzez znaczne zwiększenie ich udziału w podatku dochodowym,</p> <p>-odejście, w przypadku najuboższych gmin, od wymogu co najmniej 50 % udziału środków własnych w kosztach inwestycji,</p> <p>-pierwszeństwo najsłabszych jednostek samorządowych w regionalnych programach rozwoju, z wykorzystaniem funduszy pomocowych i możliwością łączenia na wspólne zadania inwestycyjne środków województwa, powiatu, gminy,</p> <p>-udzielenie małym gminom pomocy finansowej przez budżet państwa i agendy rządowe w sfinansowaniu studiów i planów zagospodarowania przestrzennego, których brak lub dezaktualizacja stanowić będzie podstawową barierę w rozwoju</p>	<p>-przekazywanie nowych zadań gminom przez administrację rządową bez odpowiedniego zabezpieczenia finansowego,</p> <p>-niewywiązywanie się z zadań przypisanych administracji rządowej, lecz bezpośrednio związanych z gospodarką gminy (np. zle zarządanie drogami wojewódzkimi i krajowymi), co zmusza ją do dofinansowania i przejmowania nie swoich zakresów działalności)</p> <p>-ustawiczne uszczuplanie funduszy rządowych na dofinansowanie inwestycji z zakresu zadań własnych gmin, przy równoczesnym niedostatecznym postępie partycypacji gmin w podziale dochodów budżetów państwa,</p> <p>-przyzwolenie władz państwowych na autonomizację i zbiurokratyzowanie działalności wielu funduszy celowych</p>	

7.2 Możliwości przyspieszenia restrukturyzacji rolnictwa w gminie i jej otoczeniu

ZAGROZENIA	SZANSE
1. Regres w produkcji oraz niekorzystne relacje cen rolnych drastycznie obniżyły dochody realne ludności rolniczej. W rodzinach rolniczych oraz w rodzinach byłych pracowników PGR zwiększył się stopień ubóstwa. Ta sytuacja stwarza istotną barierę dla modernizacji gospodarstw i poprawy poziomu życia.	1. Tereny wiejskie o bardzo zróżnicowanych warunkach przyrodniczych i najmniej zdegradowanym środowisku naturalnym przydatne do: - szerokiej i urozmaiconej produkcji roślinnej i zwierzęcej, - turystyki kwalifikowanej i agroturystyki
2. Spadek dochodów w rolnictwie ujemnie odbija się zmniejszonym popytem na środki produkcji rolnej, zakup lub dzierżawę gruntów na powiększenie i tworzenie indywidualnych gospodarstw rolnych	2. Głębokie zmiany własnościowe we władaniu gruntami stwarzają niepowtarzalną szansę zorganizowania rolniczej przestrzeni wg nowych, ekonomiczno - produkcyjnych uwarunkowań.
3. Trudna sytuacja finansowa przetwórstwa, niższy wskaźnik rentowności, nie pozwala na jego stymulacyjny wpływ na rozwój produkcji rolnej.	3. Bogactwo tkwiące w racjonalnej gospodarce leśnej, terenach o wysokich walorach krajobrazowych, z dużą ilością rzek i jezior objętymi strefami ciszy, zasobnymi w ryby i możliwościami do uprawiania sportów wodnych, hipiki, turystyki rowerowej, pieszej i żeglarstwa.
4. Brak zwiększenia udziału budżetu w finansowaniu postępu rolniczego oraz infrastruktury wiejskiej są barierą modernizacji sektora rolno - żywnościowego.	4. Znaczny potencjał produkcji oraz atrakcyjna oferta żywnościowa.
5. Nastąpił rozkład i upadek struktur, które dominowały w obrocie rolnym, systemu kontraktacji itp. oraz brak nowych form integracji rolnictwa z przetwórstwem, zwłaszcza profesjonalnego hurtu rolno - spożywczego standaryzacji i kompletowania partii dostaw.	5. Zasoby kruszyw mineralnych i wód podziemnych możliwe do zagospodarowania w ramach lokalnych inicjatyw gospodarczych.
6. Brak instytucji osłonowych, zwłaszcza autentycznych spółdzielni rolników i infrastruktury rynku oraz promocji popytu na produkty rolno - spożywcze. Rolnik jest najsłabszym uczestnikiem rynku	6. Zanikanie masowych i zorganizowanych form wypoczynku daje szanse na rozwój: - turystyki rodzinnej preferującej ciche okolice i korzystające z tanich usług - turystyka w bezpośrednim kontakcie z przyrodą, - wiele wsi posiada doskonale warunki do agroturystyki.
7. Apatia i zniechęcenie środowiska wiejskiego, zwłaszcza w miejscowościach popegerowskiego bezrobocia do podejmowania inicjatyw w zakresie: - rozwoju usług rolniczych, produkcyjno-bytowych i małego przemysłu - zakładania zblokowanych upraw warzyw i zbiorowych hodowli zwierząt, - eksploatacji mieszkań oraz infrastruktury komunalnej, - szkolenia i zmiany kwalifikacji.	7. Rolnictwo w fazie ogromnych zmian własnościowych i restrukturyzacyjnych ma szansę wyboru optymalnej drogi swego rozwoju, poprzez: - właściwe przeprowadzanie zmian strukturalnych, - wykorzystanie dogodnych warunków klimatycznych, glebowych i agrarnych do prowadzenia urozmaiconej produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz przy niższych niż gdzie indziej kosztach - możliwość przetwarzania dużej ilości

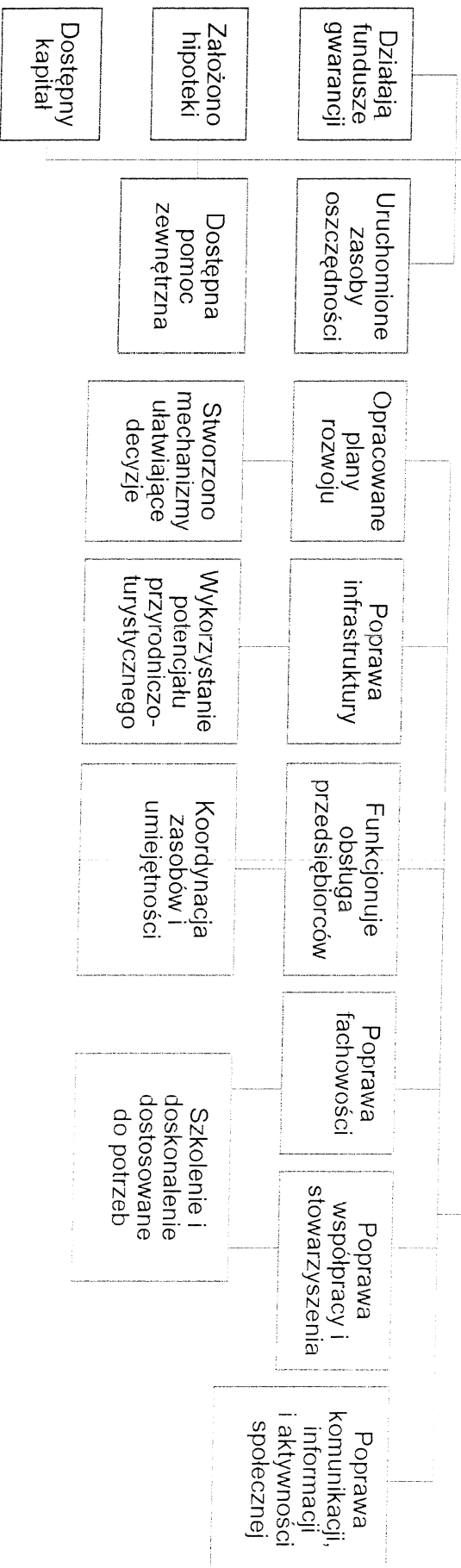
ZAGROZENIA	SZANSE
	produktów rolnych w miejscu ich wytwarzania.
8. Brak doświadczeń i tradycji w zakresie dodatkowych źródeł dochodów wsi i rolnictwa (zdrowa żywność, agroturystyka, usługi turystyczne, pamiątkarskie itp.)	8. Duża ilość zbędnych budynków do produkcji rolnej, która winna być wykorzystywana do uruchomienia: - małych przetwórní plodów rolnych - usług produkcyjno - bytowych i rzemieślniczych - rozwoju hodowli bydła i trzody
	9. Niezły poziom kwalifikacji mieszkańców wsi, w tym także i bezrobotnych, do pracy w rolnictwie i poza rolnictwem, dobra sieć szkół umożliwia przygotowanie zawodowe młodzieży w poszukiwanych zawodach.
	10. Przyrodnicze, krajobrazowe i historyczne elementy przestrzeni gminy jako szanse mnożące dochody ludności i zasoby finansowania władz samorządowych przeznaczone na dalszy rozwój gospodarczy.

Ograniczenie bezrobocia

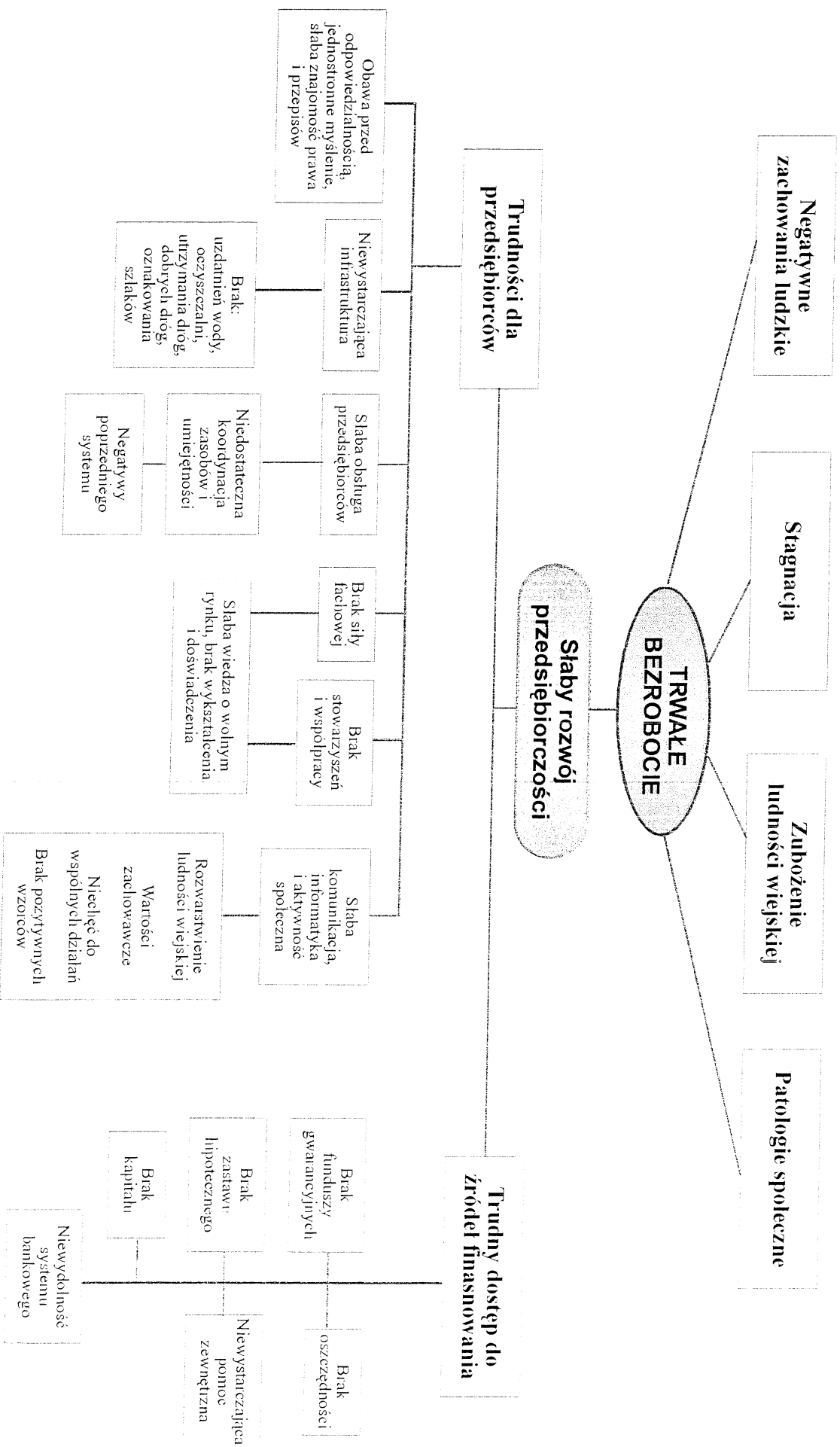
Wzrost rozwoju przedsiębiorczości

Ułatwiony dostęp do źródeł finansowania

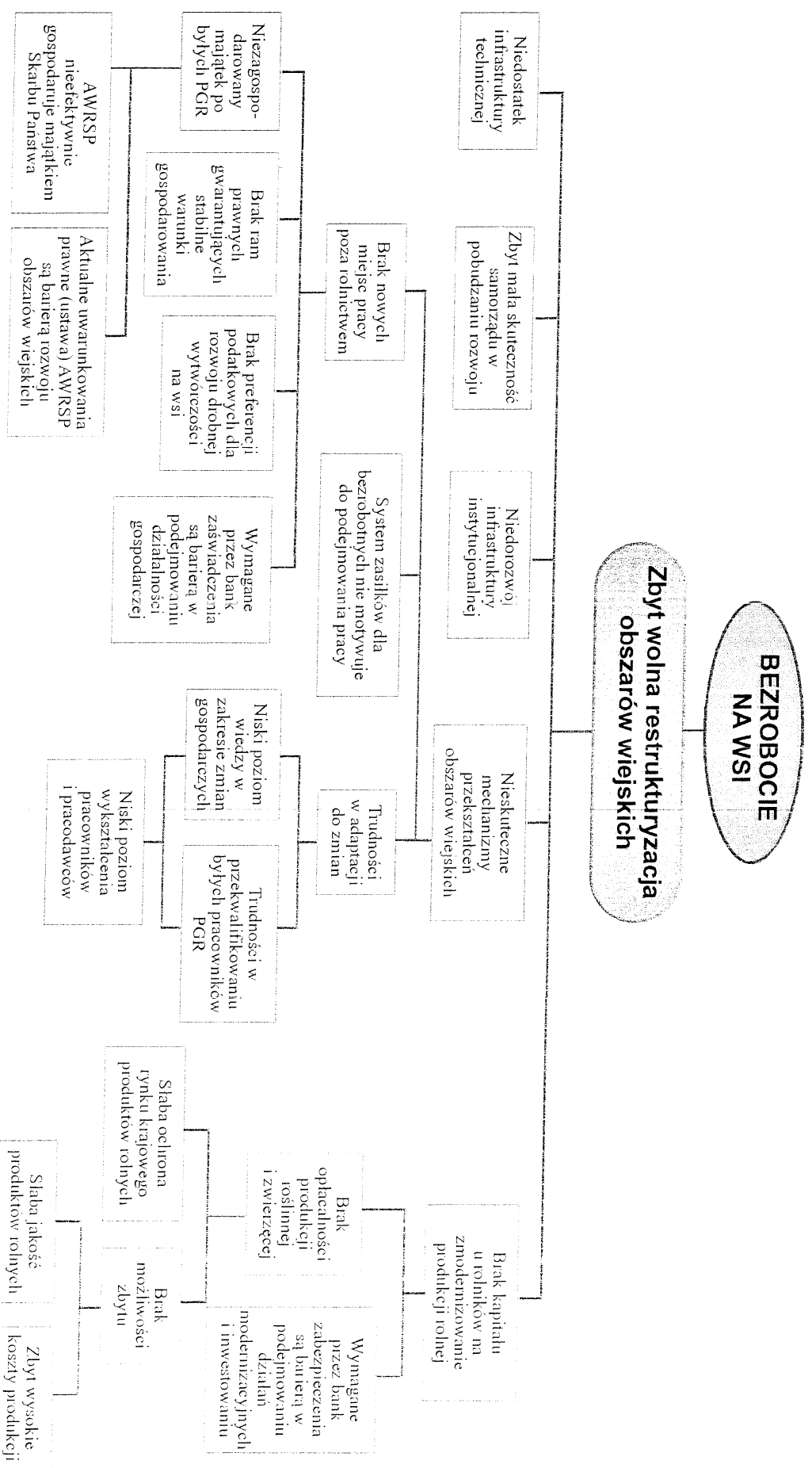
Ułatwienia dla przedsiębiorczości

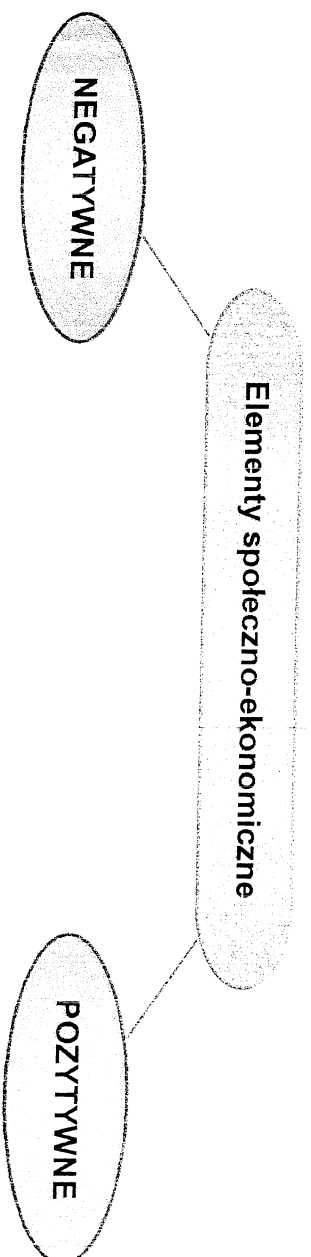
DIAGRAM PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I EKONOMICZNYCH

IDENTYFIKACJA WAŻNIEJSZYCH PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z ROZWOJEM OBSZARÓW WIEJSKICH GMINY

IDENTYFIKACJA POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH ELEMENTÓW SPOŁECZNO EKONOMICZNYCH W OBSZARZE GMINY

- zahamowanie inwestycji - brak środków finansowych - wzrost liczby rodzin o niskich dochodach - ubożenie społeczności wiejskiej - upadek PGR-ów - słaba opłacalność produkcji rolnej - słaby rozwój lokalnego przemysłu - problemy gospodarki finansowej gminy - brak dobrej kadry zarządzającej na różnych poziomach gospodarowania - rozwarstwienie wsi	- nieskuteczne zwalczanie bezrobocia - powolny proces restrukturyzacji gruntów publicznych - patologie społeczne - polaryzacja społeczności lokalnej - słabe przygotowanie do zmian - dominująca frustracja społeczna - brak motywacji i niechęć do pracy - słaba integracja środowiska - niezrozumienie wdrażanych reform

- powiększenie gospodarstwa rolnego - rozwój sektora prywatnego w rolnictwie - nowoczesne narzędzia pracy - rozwój prywatnych gospodarstw, - możliwości osadnictwa wiejskiego, - wzrost inicjatyw społecznej, - aktywizacja społeczności (samorządu), - wzrost świadomości w sprawach środowiska naturalnego, - poprawa aktywności pojedynczych ludzi, - poprawa wykształcenia, - wzrost umiejętności zawodowych,	- powstanie nowej świadomości i motywacji, - konfrontacja własnych doświadczeń z krajami UE, - więcej ludzi ujawnia zdolności przedsięwzięcze, - wzrost pewności siebie przy podejmowaniu decyzji, - lepsze możliwości własnego rozwoju, - rozwój wodociągów i infrastruktury technicznej, - rozwój społeczności i lokalnej autonomii - korzystne efekty reform społecznych i administracyjnych

WPŁYW CZYNNIKÓW ZEWNĘTRZNYCH NA ROZWÓJ GMINY

IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

